Lapunk mai száma 10 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

IX. ÉVFOLYAM. 281. SZÁM. DEBRECEN, 1932 DECEMBER 14., SZERDA. ARA: 10 FILLER

Megvan a szerződés Ausztriával

Vasárnap reggelre örvendetes hírt közöltek a lapok. Fél évig tartó hosszadalmas és viszontagságos tárgyalás után a magyar és az osztrák kormány megbízottai szombaton este Bécsben parafálták a kereskedelmi szerződést. Ez annyit jelent, hogy a két kormány megegyezett és most már minden kilátás megvan arra, hogy a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés ujévre életbe léphet. Az uj szerződés egy évre szól, de amennyiben a lejárat előtt három hónappal valamelyik fél fel nem mondja, ugy önmagától továbbra is érvényben marad.

Az első nagy előny, melyet a szerződés megkötése jelent az, hogy a két ország közötti forgalmat ismét stabil alapra helyezi. Az eddigi rövid provizóriumok örökös bizonytalanságot okoztak a kölcsönös gazdasági forgalomban és az egy esztendőre szóló pontosan körülírt megállapodások alapján most már ezzel a szomszédos országgal való forgalomunkban a termelés, az ipar és a kereskedelem biztos kalkulációval, megállapított lehetőségekkel dolgozhat. Az egészséges árucsere a két egymásra utalt gazdasági terület között most már ujból megindulhat, a mesterséges elzárkózás megszünik közöttük, szóhoz jut a józan megfontolás és okos üzleti felfogás. Évszázadok óta ugy volt, hogy Magyarország volt Ausztria éléskamrája, viszont a magyar népesség az osztrák iparcikkek legjobb vevője. A geografiai fekvés, a természeti adottság, a két ország gazdasági berendezkedése még ma is ugyanilyen egymásrautaltságot állapít meg a két ország között és ezt a természetes gazdasági kiegészülést csakis az szakította meg, hogy Európaszerte az ipari államok mezőgazdasági autarkiára akartak berendezkedni. Ausztria is azt hitte, hogy a mezőgazdaság erős fejlesztésével gabonatermését és állattenyésztését annyira fellendítheti, hogy teljesen függetleníteni tudja majd magát az élelmiszerbehozataltól. Ez az autarkiás hóbort természetszerüleg megbukott, mert meg kellett buknia azon, hogy a magas termelési költségek következtében a belső mezőgazdasági produkció az élelmezést rendkivül megdrágította. Ezt pedig ipari állam versenyképességének veszélyeztetése nélkül el nem bírja. El kellett hát következnie a jobb belátásnak odaát, hogy előnyösebb importált, de olcsó élelmiszerekkel fedezni a belső termelés minuszát, mint kockázatos termelési kisérletekkel drágítani a lakosság életstandardját és ezzel kitenni az ipart annak, hogy régi, kipróbált exportpiacát a szomszédban elveszítse.

A Gömbös-kormány nyomban felismerte, hogy bekövetkezett az a lélektani pillanat a szerződés erőltetett tempóban való véglegesítésére. A szomszédos állam kormányelnökével való személyes érintkezés utján Gömbös Gyula miniszterelnök hamarosan leszögezte és leszögeztette a két ország megegyezési szándékát és ezután a részletekben elmerült tárgyaló szakértők alkudozását ez a feltétlen megegyezési szándék irányította, amelyet a két kormányelnök ordre de battaile gyanánt kiadott. Enélkül valószinüleg még hónapokig elhuzódott volna a részletekben való tárgyalás.

Fognak jönni a gáncsoskodók, a kákán csomót keresők azzal, hogy kiszámítják, mennyivel többet engedtünk Ausztriának a szerződésben, mint ő engedett nekünk. Máris kezdik összeadni, meg kivonni a kontingenseket az előbbi szerződéshez viszonyitva. Pedig ez egyáltalán nem fontos, mert hiába állapítottunk meg akármekkora kontingenst valamely termékünkre, ha ezt a mennyiséget Ausztria nem tudta tőlünk megvásárolni és a nagy exportszám a papiroson maradt. Az uj szerződés legnagyobb előnye éppen az, hogy az árumennyiségeket rugalmasan állapítja meg, a kontingenseket közel hozza a valószínü exportmennyiségekhez, de egyuttal gondoskodik arról, hogy a kontingenseken felüli mennyiségek is — ha ilyenek szállítására kerülhet a sor — megfelelő kedvezményben részesüljenek. A szerződés egész strukturája akként van felépitve, hogy a gyakorlati lehetőségekhez simuljanak a kölcsönös árucsere tényleges eredményei és ugy a vámkedvezmények, valamint a szállítási és hitelkedvezmények ne maradjanak a papirokra irt elvi megállapodások, hanem valósággal árucserét indítsanak és bonyolítsanak le a két szerződő ország között.

Az osztrák szerződés megkötésével a Gömbös-kormány a kereskedelempolitika jegét megtörte. Régi tapasztalat, hogy minden erőteljesebb lépés a kereskedelempolitika utján további sikerek kiindulópontjává válik és ezért nem kell nagy jóstehetség ahhoz, hogy az osztrák szerződés nyélbeütése után most már gyors tempóban várjuk a még függő egyéb szerződések, elsősorban a Csehszlovákiával leendő megállapodások létrejöttét.

Bethlen István jóslata szerint államcsődök sorozata, pénzügyi és gazdasági felfordulás következhetik be

Két hasábra terjedő nyilt levelét közli a Manchester Guardian

London, december 13. A Manchester Guardian Bethlen István gróf volt miniszterelnök két sürün nyomott hasábra terjedő nyilt levelét közli, amely kifejti, hogy Ottawa óta Anglia végleg megvált a szabadkereskedelem politikájától és kezdi gazdasági életét a világ többi részétől elkülöníteni.

Végzetes fordulópontot jelent ez a világgazdasági politikában, amelynek következményei ma még beláthatatlanok és amelyeket a nemzetközi világgazdasági konferencia aligha fog tisztázni. Ha sikerül az angol dominiumok agrártermelésének az európai agrárállamok termékeit az angol piacról kiszorítani, a többi ipari és agrárállam kénytelen lesz uj alakulatba tömörülni, hogy pótolja az angol politika által okozott veszteségeket. Ottawa másik következménye a mezőgazdasági válság kiéleződése az egész világon, de különösen Európában, mert a dominiumoknak biztosított preferenciák nemcsak Angliából szorítják ki az egyéb agrárállamok mezőgazdasági termékeit, hanem magukat a dominiumokat még többtermelésre serkentik, már pedig a mai mezőgazdasági tultermelés is megbénítja a stresai konferenciától várt eredményeket. Igy például Németország attól tartva, hogy az Angliából kiszorult dán vaj majd Németországot árasztja el, **már előre leszállítja vajbehozatalát, ami elsősorban a dunai államokat sujtja. Hasonló sors éri majd a szárnyasok, a tojás, a gyümölcs és sok más egyéb termék kivitelét is.** Az európai ipari államok is megszenvedik majd az agrárállamok vásárlóerejének csökkenését, mert hiszen ez utóbbiak voltak az ipari országok termékeinek főpiacai.

A cikk ezután nagyon bőven idézi a stresai konferencia határozatait, amelyek nem valósitották meg a gazdasági együttmüködésnek hozzájuk füzött reményét. A dunai államok ma végső reménységként a nemzetközi világgazdasági konferenciától várnak segitséget s ha ez a konferencia is csalódást hoz

az államcsődök sorozata, pénzügyi és gazdasági felfordulás következhetik be s a politikai elégedetlenség esetleg nemzetközi összeütközések alakjában robbanhatik ki.

De lehet az is, hogy az egyes államok esetleg egyoldalu intézkedésekre kényszerülnek, mint például a kamatláb egyoldalu leszállítása vagy az **egyoldalu fizetésmegtagadás, stb.** Az sincs kizárva, hogy győz az önfenntartás ösztöne és talán súlyos nehézségek árán el lehet majd érni a kontinensek különböző ipari és agrárállamai között az együttmüködést, különösen, ha megkönnyítjük a nagyobb gazdasági egységek születését.

A levél azzal a komoly intelemmel végződik, hogy ha a világgazdasági konferencia nem orvosolja Ottawa és Stresa tévedéseit, **az események saját súlyuknál fogva feltartózhatatlanul haladnak és útjukat nem lehet előre kiszámitani.**

A lap ötödik vezércikke külön felhivja a figyelmet a levélre, hangoztatva, hogy Bethlen István gróf kétségbevonhatatlanul konzervativ, tizévi magyar miniszterelnöki tapasztalattal rendelkezik s e súlyosan szenvedő ország legnagyobb pártjának egyik vezére. Működéséről különböző itéleteket alkottak, de semmiesetre sem mondható rémlátónak.

1928-ban mindenki közmunkákat követelt, most támadják érte a kormányt

A képviselőház mai ülése

Budapest, december 13. A képviselőház tegnap tárgyalta az 1928—29. évi zárószámadásokat. Kállay Tibor javasolta, hogy az állami számszék terjesszen az országgyülés elé olyan jelentéseket, mint amilyeneket Royal Tyler, a Népszövetség megbizottja küld Magyarország pénzügyi helyzetéről a Népszövetségnek.

Usetty Béla: Kállay Tibor szerint a tulzott önbizalom okozta a bajokat. Vezető pozicióban felfogása szerint nem is dolgozhat olyan ember, akiben nics meg a kellő önbizalom. A kormánynak nehéz helyzete volt abban az időben, mert az egész Ház, minden egyes képviselő, az ellenzék is, külön-külön követelésekkel állt elő és mindenki különböző közmunkák elvégzését sürgette. Sokat emlegetik a külföldi borházakat. Elismerjük, hogy ez az akció nem sikerült, de amikor megindították, mindenki meg volt győződve az akció sikeréről és mindenki azt hitte, hogy igy elő tudjuk segíteni Magyarország borexportját.

— Amikor munkaalkalmak sürgős megteremtéséről volt szó, a kormány nem várhatott két-három hónapig, hogy az alatt a parlament letárgyalja a tervbe vett intézkedéseket. Sürgősen kellett cselekedni. Azok, akik most a zárszámadást birálják, helyezkedjenek vissza azokba az időkbe, amikor a szóban levő intézkedéseket megtették. Akkor mindenki sürgette a közmunkákat és a kérés elől nem is lehetett kitérni. Gyorsan kellett intézkedni. Ez-

A DEBRECZEN APRÓHIRDETÉSE OLCSÓ — MERT EREDMÉNYES.

után arról szólt, hogy az utólagos törvényesítés nem sokat használna, de maga sem zárkózik el az elől, hogy az appropriációba erre vonatkozólag felvegyenek egy szakaszt. Egyébként a felmentés megadása bizalmi kérdés és addig, amíg a kormány bizalmat élvezett joggal tehette meg a szóbanlevő intézkedéseket. Ami azt a határozati javaslatot illeti, hogy a kormány számoljon el a rendelkezési alap mikénti felhasználásáról, ezt a kívánságot a maga részéről teljesíthetetlennek tartja. A határozati javaslat ellenkezik az alap rendeltetésével. Bizalmi kérdés ez és sok esetben nem is hozható nyilvánosságra a rendelkezési alap felhasználásának módja. Kell annyi bizalommal lenni a rendelkezési alap felhasználójával szemben, hogy feltételezzék: jogával helyesen fog élni. Végül kijelenti, hogy a zárszámadást elfogadja.

A jobboldalon és a középen zajos helyesléssel fogadták Usetty Béla beszédét.

Kertész Miklós szociáldemokrata képviselő beszéde után Eckhardt Tibor határozati javaslatot terjesztett be arról, hogy mondja ki a Ház, hogy a zárszámadási jelentések alapján az érdekelt kormányok működése sulyos kifogás alá esik. Pártközi bizottság kiküldését is javasolja, amely felülvizsgálná a zárszámadással kapcsolatos összes ügyeket. Foglalkozik Gömbös miniszterelnöknek a nemzeti egységről tartott beszédével. Szerinte csak a tiszta választások alapján, különböző pártokban megszervezett nemzeti társadalom egységesen tudja a nemzeti felfogást képviselni. Élesen kritizálja a tíz esztendő munkáját. Hadakozik a diktatura ellen. Gömbös miniszterelnöktől a legrövidebb időn belül biztosítékot kér arra, hogy záros határidőn belül jön a titkos választójoggal. Gömbösnek uj politikai rendszert kell követni, uj politika alapját leraknia, hogy megteremtse azt a nyugodt átmenetet, amely megadja a magyar népnek az alkotmányos szabadságot.

A következő szónok **Berky Gyula**, aki elmondja Eckhardtról, hogy egyizben a sajtóról és szólás szabadságról egy vacsorán teljesen ellenkező véleményt nyilvánított, mint most. Abban az időben Nagyatádi-Ulain-Eckhardt kabinetet terveztek, de Nagyatádi azt mondotta, hogy ezek alkalmatlanok a nemzet vezetésére, mert lelkük tele van gyülölettel és nem rendelkeznek elegendő tapasztalattal.

Szeder Ferenc valamit közbeszól, mire Berky Gyula feléje fordul:

— Szeder Ferenc pártjának vezetősége 1922-ben Bethlen István gróf miniszterelnökkel a titkos választójog kérdésében megállapodott.

Szeder Ferenc: Nem igaz, hazudik! Óriási zaj a Ház minden oldalán.

Berky Gyula: Irással fogom bizonyítani. A képviselő ur pártjának a titkos választójog kérdésében elfoglalt álláspontja és a megkötött paktum értelmében ül itt a Házban. (Zajos ellentmondások a szociáldemokratáknál.)

— Károlyi Gyula grófot azzal a savanyukáposztával etette meg az ellenzéki vezérek egy része, hogy ez a párt erkölcsileg megbízhatatlan, elszakadt a néptől, tehát ehelyett a párt helyett a baloldali pártokat kell a koncentrációba belevonni. Azt akarták, hogy a párt széjjelessen és ezt az alkalmat a kormányzati hatalom átvételére akarták felhasználni. *Gömbös és Bethlen között a politikai barátság és megértés fenntartása országos érdek, mert a két államférfi kiegészíti egymást.*

Pakots József: Bethlen is felteszi a jelvényt?

Berky Gyula: Önök ne emlegessék a jelvényt, hiszen még az ágyban is hordják.

A baloldal gunyos derültséggel fogadja Berkynek ezt a megjegyzését.

Berky Gyula kijelenti, hogy az ajánlási rendszer mellett nem hajlandók még egy választást végigcsinálni. Híve az olyan titkos választói jognak, amely a nemzet célkitüzéseit előbbre viszi.

Andaházy Kasnya Béla: Rotációs nyelve van!

Berky Gyula: Hogy Önnek mi a foglalkozása, azt itt nem fogom megmondani.

Andaházy Kasnya Béla: Magának semmi foglalkozása nincs! A kormány kitartottja. Maga öngyilkos lett a pártkassza terhére.

Berky Gyula (Andaházy Kasnya Béla felé): Ön nem áll azon az erkölcsi nívón, hogy Önnel szóba álljak.

Esterházy Móric gróf a bizottsági jelentést nem fogadja el.

Strauss István: Nincs változás sem az államháztartásban, sem az adóztatásban.

Az ülés személyes felszólalások után félháromkor ért véget.

Andaházy Kasnya Béla egyébként provokáltatta Berky Gyulát.

HORN és ERDELYI

Szőnyegáruházában

Szőnyegeket, függönyöket, teritőket, futókat, takarókat, stb. KARÁCSONYI ÉS UJÉVI vásár alkalmából igen kedvezményes árak mellett vásárolhatók.

DEBRECEN, KOSSUTH U. 19. (A Csokonai Színházzal szemben.)

Belgium megtagadta a fizetést

Brüsszel, december 13. A belga távirati iroda jelenti, hogy Belgium megtagadta az Amerikának járó december 15-iki fizetés teljesítését. A külügyminiszter ma este közölte az amerikai követtel a kormány elhatározását.

Hoover a háborus tartozások revíziója mellett

Páris, december 13. A Havas iroda washingtoni jelentése szerint Hoover ugy látszik a háborus adósságok teljes revizióját fogja kivánni és ezt vagy az elnök november 23-iki nyilatkozatában említett bizottságok utján, vagy rendes diplomáciai uton készítenék elő.

Reggelre megbukik Herriot

Páris, december 14. A francia kamara ma éjszakai ülésén történik döntés abban a tekintetben, hogy a háborús adósságokat fizessék-e Amerikának, vagy nem.

Herriot miniszterelnök azon az állás ponton van, hogyha Anglia fizet, — Franciaországnak is fizetnie kell.

A francia kamarában a vita ugyszólván egész éjszaka tartott. Éjjel két óra után a helyzet a következő:

A kamara ülésének szünete alatt a szocialista frakció tizenhét szavazat el lenében elhatározta, hogy a kormányjavaslat ellen szavaz. Hárman tartózkodtak a szavazástól.

Ezek szerint ha valami váratlan fordulat nem történik, a Herriot-kormány sorsa megpecsételtnek tekinthető. Az ülésen a vita aránylag soká elhuzódik és a döntés a kora reggeli órákban várható.

A magyar nyelv tisztaságáért megindított mozgalomnak általános sikere van

Budapest, december 13. Ma délután a Tudományos Akadémián értekezlet volt a magyar nyelv tisztaságának megóvása érdekében. A Magyar Tudományos Akadémia a nagyközönség és a sajtó sürgetésére a közelmultban mozgalmat indított a magyar nyelv eredetiségének védelmére. E mozgalom örvendetes visszhangot keltett és csatlakozásukat jelentették be a fontos és nagy intézmények. A mozgalom örvendetes terjedését mutatja az a körülmény, hogy a most megindított nyelvművelő folyóirat a »Magyarosan« c. lap közel kilencezer példányban forog közkézen.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Berzeviczy Albert kedden délután értekezletre hivta össze a budapesti napilapok főszerkesztőit és munkatársait. Többek között ott voltak Márkus Miksa, Zimmer Ferenc, Lenkey Gusztáv, Tóth László, Kóbor Tamás, Kosztolányi Dezső, Nadányi Emil és sokan mások.

Berzeviczy Albert elnök mondott megnyitó beszédet, utána Négyessy László szólalt fel. A sajtó — mondotta — népszerüsítheti a mozgalmat s midőn ezt teszi, népszerüsíti önmagát is, mert népszerüségét támogatja.

KARÁCSONYI VÁSÁRUNK

keretében a szokásos

RENDKIVÜLI KEDVEZMÉNY

Női- és férfi fehérneműekre.
Zsebkendőkre, harisnyákra.
Karácsonyi vég vásznakra.
Mosó ruhakelmékre stb.

Igazi értékek. Igazán olcsón.

KARDOS LÁSZLÓNÁL

A MESTER UCCAI EGYHÁZRÉSZ MÜSOROS DÉLUTÁNJA.

A Mesert uccai egyházrész Leányköre vasárnap délután tartotta jól sikerült müsoros délutánját. Ez alkalommal a közönség szinültig megtöltötte a KIE dísztermét.

Kolozsváry Kiss László lelkipásztor hatalmasan felépitett beszédében rámutatott a leánykőri munka nagy fontosságára s leszögezte, hogy amilyenek egy nemzetnek a leányai, olyan lesz maga a nemzet, mert rajtuk keresztül alakul ki a jobb magyar jövő.

Nagy hatást keltve működött közre a Leánykör énekkara. Schubert: Ima és Schnorr: Az örőm interpretálásával lekötötte a hallgatóság figyelmét, melyeket dr. Szeremley Béla főgimnáziumi tanár, egyházrészi gondnok vezényelt. Az énekkar legutóbbi szereplése óta igen nagy haladást tanusított.

»Mikor a lelkek megszólalnak« cimü egyfelvonásos szindarabot Kovács Erzsébet, Boros Erzsike, Frózs Böske és Kozma Jolán adták elő igen kedvesen.

Kovács Böske és Balázs Margit szóló énekeikkel férkőztek közel a hallgatóság szivéhez. Sok-sok taps volt érte a köszönet. A zongorakiséretet Román László th. látta el.

Wallrabenstein: »Jákób kutjánál« c. vallásos szinművet korhü jelmezekben adta elő végül a Leánykör. Telky Ica tökéletes alakitást nyujtott. A darab többi szereplői: Boross Erzsébet, Szathmáry Luló, Barna Irén, Lovass Sárika, Balázs Margit, Simon Rózsi, Frózs Böske, Balogh Zsazsa, Gábor Magda, Tarcsai Erzsébet, mind-mind tehetségük legjavát adták s méltán járultak hozzá a sikerhez, az angyalok szerepében pedig Diószeghy Erzsike, Dede Irma, Sztarna Ilona és Frózs Ila végtelenül bájosak voltak.

Két kis leánykőri tag szavalataikkal egészitették ki a müsort.

Az előadás tiszta jövedelme a köntösgáti elemi iskola szegénysorsu növendékeinek felruházására lesz fordítva s karácsonykor kb. 40 szegény gyermek hálája fog Istenhez szállani a jó meleg ruhákért.

Illesse köszönet szereplőket és résztvevőket egyaránt. *(Kovács Jánosné.)*

Tudja-e már?

... hogy a nősténye lefánt egyik agyara legalább is 20 kilogrammot nyom s kemény anyagából főkép billiárdgolyót gyártanak.

... hogy az ember pulzusa átlag 70-et, a lóé 40-et, az elefánté csak 30-at, viszont a papagájé 160-at ver percenként.

... hogy az eszkimó gyerekek rendesen 6—7 évig szopnak.

... hogy W. N. Kellog amerikai tudós egy orángután majomkölvökkel folytat nevelési kisérletet. A fiatal majmot éppen ugy gondoztatja, mintha embergyermek lenne. Gyermekkocsija, játékszerei, dajkája, sőt játszópajtásai is vannak az ifju majomcsemetének. A proffesszor azt reméli, hogy a majomfi a nevelés folytán emberi tulajdonságokra tesz szert, sőt eltanulja az emberi beszédet is (? ? ? !)

(M—ás.)

Mozik müsora.

Ma, szerdán, december 14-én:

Vigszinház ½5 ½7 ½9 órakor Az első előadás félhelyárral	**„Egy dal, egy csók, egy leány“.** Gustav Fröhlich, Eggerth Márta, Halmay Tibor.
Apolló ½4, 6 és ½9	**Két világ szerelmese.** Lawrence Tibbet és Lupe Velez. Ártatlan vagyok Eddie Polóval.

Móra-szobát rendeztek be a budapesti Britannia-szálló Szondy-sörözőjében

A Britannia-szálló Szondy sörözőjében Budapesten most avatták fel a *Móra-szobát* dr. Móra Ferenc és családja jelenlétében. A Móra-szoba 16 illusztrációját *Haranghy Jenő* festőművész, tanár készítette az iró következő témáiról: A gyevi törvény, Királyok kenyere, Amikor én telkes gazda voltam, Szánkóut, Ének a buzamezőkről, Mindennapi kenyerünk, A didergő király, Szeptemberi emlék, Pajkosok, A dorozsmai varju, Tápéi diplomaták, A város ludja, Triász és társai, Szél ángyó jót akar, A mammut utazása, Történelmi tanulmány. Képünk a felavatásról készült, amely a főváros irodalmi életének kimagasló eseménye volt. Az asztalfőn ül Németh Aladárné, tőle balra: dr. Móra Ferenc, Haranghy Jenőné, Németh Aladár, tőle jobbra: Siklóssy László dr., Mészáros Károly dr., Haranghy Jenő.

Külföldi koksz koksz-brikett, mindenféle elsőrendű hazai szenek és tüzifa legolcsóbb árban **Gabányi** cégnél Debrecen legrégibb széntelepén kapható. Céntulajdonos: Lang Miklós. Csapó u. 28. Telefon: 24-49.

Ujabb rágalmazási-per a debreceni egyetem épitkezésével kapcsolatban

Budapest, december 13.

Vitéz Katona Mihály épitőmester rágalmazás címén feljelentést tett Müller Félix dr. felsőipariskolai tanár, épitészmérnök és Sándy Gyula műegyetemi tanár ellen azon a címen, hogy Müller és Sándy irásba foglalták és felsőbbségükhöz juttatták Perlesz István ruggyantagyári igazgató azon kijelentését, amely szerint Katona Perlesz előtt kijelentette, hogy a debreceni egyetemi épitkezésekkel kapcsolatban Magyary Zoltán egyetemi tanárt és Sváb Gyula volt kultuszállamtitkárt megvesztegette.

Müller Félix Csilléry Kálmán dr. járásbirósági alelnök előtt ismertette, hogy Perlesz közléséről kötelességszerüen jelentést tett a minisztériumnak, de emiatt természetesen nem érzi bünösnek magát. Perlesz előtte, az épitkezések miniszteri biztosa előtt a legkomolyabb formában tette meg kijelentését.

Lányi Márton dr. országgyülési képviselő, ügyvéd terjedelmes bizonyitási indítványt tett. Vitéz Vargha Béla dr. hozzájárult a valódiság bizonyításához, de megemlítette, hogy Perlesz az ügyben érintett állitások miatt már bocsánatot kért Katona Mihálytól. Lányi Márton szerint Perlesz bocsánatkérése csak egy megijedt ember kapkodását jellemzi. Perleszt elítélték ebben az ügyben, de csak azért, mert bizonyitási indítványát elfelejtette előterjeszteni.

Csilléry járásbirósági alelnök elrendelte Szily Kálmán kultuszállamtitkár és Sváb Gyula volt államtitkár kihallgatását s csak azután fog dönteni a további bizonyitásról.

A. Davis, a KIE világszövetség amerikai főtitkára Debrecenben

Ma este érdekes előadást tart.

Darius A. Davis, a KIE világszövetségének amerikai főtitkára európai körutja alkalmából kedden este a határás gyorssal Debrecenbe érkezett. Az állomáson *Sztankay F. Béla* KIE elnök, *Laky László* főtitkár és több egyesületi tag fogadták. Davis ezelőtt két évvel járt Debrecenben és azóta nagyon sokat tett a magyar munkáért, közelebbről Debrecenért is. Ő volt az első külföldi, aki felvetette Debrecenben a KIE-ház épitésének gondolatát és ennek az eszmének megfelelő propagandát is csinált. Davisnak ez az európai körutja Spanyolországon, Portugálián, Törökországon, Görögországon, Bulgárián, Románián és Jugoszlávián vitt keresztül, ugyanis dr. Mott Jánosnak, a világszövetség elnökének egy rendkivül fontos tavaszi körutját készitette elő, hogy főként az ortodox államokban a KIE érdekében sorozatos konferenciákat tartsanak, amely konferenciáknak kimagasló alakja maga Mott János lesz, aki életében négyszer körülutazta a világot, nincs a Globusnak egy talpalattnyi földje, ahol már ne járt volna és aki az amerikai tőke bevonásával hatalmas tényezővé fejlesztette és intézményesitette a KIE mozgalmat. Mott János félhivatalos igéretet tett arra, hogy tavaszi körutja alkalmával Magyarországra is ellátogat. Davis, aki kisérni fogja tavaszi körutján, megigérte, mindent elkövet, hogy Mott Jánost Debrecenbe is lehozza. Ennek a tavaszi körutnak egyik legérdekesebb eseménye a jeruzsálemi hatmillió pengőn épitett KIE-ház megnyitása lesz.

Dr. Davis akkor járt itt először Debrecenben, amikor még a KIE egy kis kétszobás lakásban szorongott a Kandia uccán. Ma este az állomásról kivánságára azonnal átmentek a város kocsiján a város által ajándékozott Kerekes telepi uj otthonba, ahol már egymagában véve is legalább olyan forgalmas életet talált, mint két évvel ezelőtt a »központban«. Meglepődéssel vett tudomást arról, hogy ma már Debrecenben hét helyen működik a KIE és hogy tagjainak száma meghaladta az egyezret.

Megható volt, amikor tolmácsolta a belgrádi KIE magyar tagjainak meleg üdvözletét a debreceni fiuk részére.

Davis megigérte, hogy szerdán este nyolc órakor a KIE központi helyiségében, a Piac ucca 7. szám alatt, előadást tart.

Egy őrült meg akarta ölni Vilmos császárt

Berlin, december 13. A volt porosz uralkodóház központi ügyvezetősége a doorni kastélyban történt eseményekről a sajtóban elterjedt hirekkel kapcsolatban a következőket közli:

»Hétfőn, december 12-én a doorni kastély egyik szolgája kora délután a parkban, közvetlenül a ház előtt, egy idegen embert vett észre. A szolga feltartóztatta az idegent és megkérdezte, hogy került a parkba és mit keres ott. A jövevény elmondta, hogy a kerítésen keresztül jutott be a parkba és a császárral akar beszélni. A szolga a kapualjban állomásozó hollandi őrséghez kísérte, ahol a német származású embernél egy revolvert és egy tőrt találtak. Kijelentette, hogy a revolverrel a levegőbe akart lőni, hogy észrevétesse magát, ha a császárral a parkban találkozik, a tőr pedig azért volt nála, hogy szükség esetén ártalmatlanná tehesse vele a házőrző kutyákat. A szellemileg nem normálisnak mutatkozó embert őrizetbe vették.«

Berlin, december 13. A doorni kastélyban történt eseménnyel kapcsolatban hir szerint ma megállapitották a betolakodó személyazonosságát. Fuecker Henrik a neve és a Rajna-menti Neuss városban lakik. A rendőrség elmebetegnek tartja. A mai nap folyamán áttoloncolják a német határon.

Pyjama öltöny 6.30 ASZMANNÁL

Szociális és kulturközpontokat létesit az egyház a külsőségeken

A presbitérium elbucsuzott Dégenfeld főgondnoktól

A református presbitérium dr. Baltazár Dezső püspök és Kulin Imre egyházmegyei főgondnok elnöklésével gyülést tartott. A püspök imája után dr. Sallay Lajos, az uj presbiter letette a hivatali esküt.

A presbitérium nagy sajnálattal vette tudomásul gróf Dégenfeld Pál egyházkerületi főgondnok lemondását, amelyet ő levélben közölt a presbiteriummal. A debreceni egyház képviselete meleg hangon vett bucsut a főgondnoktól.

A presbitérium egyhangulag elfogadta az egyház 1931—32. évi zárószámadását.

6000 PENGŐ A SZEGÉNY GYERMEKEKNEK

Dr. Juhász Nagy Sándor terjesztette elő a javaslatot a szegénysegélyezés ügyében. A presbitérium erre a nemes célra 6000 pengő segélyt szavazott meg, melyet az egyházrészek között osztanak fel abból a célból, hogy ezt az összeget főleg az elemi iskolás gyermekek felruházására fordítsák. Ruhasegélyben részesülnek nemcsak református elemi iskolások, hanem a tanyai elemi iskolába járó gyermekek is.

GYÜLEKEZETI OTTHONOK A KÜLSŐSÉGEKEN

Foglalkozott a presbitérium azzal a nagyszabásu és beláthatatlan hatásu tervvel, mely szerint a Nyilastelepen, a Téglaskertben, a Téglavetőben gyülekezeti otthonokat létesitenek. Ezek az otthonok tulajdonképpen központjai lesznek a valláserkölcsi életnek, melegedőket, olvasó köröket létesitenek, itt müködnek majd az ifjusági egyesületek, leánykörök, nőegyletek és általában az illető körzetben ez lesz a szociális munka központja.

A Téglaskertben az egyház meg is vásárolt egy 600 négyszögöles telket erre a célra 2 pengős egységárban. A Nyilastelepen és a Téglavetőben a gyülekezeti otthon céljára a várostól kért telket az egyház.

HALASZTÁS A HASZONBÉRLŐKNEK

Az egyházi haszonbérlők fizetési kedvezményt kértek. A presbitérium elhatározta, hogy az összes haszonbérlők részére az október 1-én lejárt negyedévi részlet befizetésére 1 évi kamatmentes halasztást ad, illetőleg a gazdasági bizottság erre vonatkozó határozatát jóváhagyja. Felhatalmazta a presbitérium a gazdasági bizottságot, hogy a továbbiakban ugy a méltányosság figyelembevételével, mint az egyház érdekének szemelőtt tartásával a szükséges intézkedéseket tegye meg.

SZINHÁZ

HETI MÜSOR:

December 14-én, szerdán este 8 órakor: Jó házból való urilány. (C bérlet.)

A SZINHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Szerdán délután 3 órakor ifjusági előadásul az **ARANYEMBER. Legdrágább földszinti hely 80 fillér.**

—

Ma szerdán este csak felnőtteknek Kardoss Géza felléptével a JÓ HÁZBÓL VALÓ URILÁNY kerül szinre C) bérletben.

—

Csütörtök délután zóna helyárakkal utoljára a **Cs. Sz. K.** sláger operett kerül 3 órakor előadásra.

—

Csütörtök este a JÓ HÁZBÓL VALÓ URILÁNY Szathmáry szerepében **Rajz Ferenc,** a debreceniek régi kedvence mutatkozik be ujra a debreceni közönségnek. Már előre elárulhatjuk, hogy egy nagyon kacagtató és élvezetes estét fog szerezni ez a kiváló müvész alakitásával.

—

Halló gyerekek! Péntek délután fél 4 órakor zóna helyárakkal **Kincses bási meseszinháza** játszik a szinházban. Kérjétek meg anyukátokat, hogy okvetlenül hozzon el erre a gyermekelőadásra, amely felejthetetlen lesz számotokra.

—

Káldor Boriska, ez az európai hirü táncosnő **egyetlen** táncestjét **péntek este tartja meg** a szinházban rendes, leszállitott, olcsó helyárak mellett, két kabarédarab kiséretében. Siessen jegyét biztositani ennek a tüneményes táncosnőnek az estjére.

—

Szombat délután 3 órakor zóna helyárakkal utoljára kerül szinre Pagnol világhirü darabja a **FANNY.**

—

Szombat este a NYITOTT ABLAK kivételesen B) bérletben kerül bemutatóra.

—

Szabó Lujza, Laurisin Lajos és Pajor Ödön felléptével a **HOFFMANN MESÉI** opera kerül szinre jövő héten **kedden, 20-án este.** A helyárak mérsékelten emelve vannak, azonban hogy mindenki számára lehetővé tegye az igazgatóság ennek az operának és a vendégművészeknek a megtekintését, a legdrágább földszinti hely P 3.70, míg a legolcsóbb P 2.30 (minden adóval együtt).

Jegyek a mai naptól fogva már válthatók.

Turistaság

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya 1932 december 17-én, szombaton este fél 8 órakor klubhelyiségében az Angol Királynő zöldtermében tartja szokásos évi karácsonyi ünnepélyét szegény gyermekek felruházásával egybekötve.

Ezen ünnepélyre turista szeretettel meghivunk minden tagunkat, jó ismerősünket és mindazokat, akik a turistaságot szeretettel pártolják. Az estélyre belépő dij nincs, vacsora nem kötelező.

Tisztelettel közöljük tagjainkkal és a si tanfolyamra jelentkezőkkel, hogy a legelső si óra nem hétfőn, hanem csütörtökön délután 6 órától 7-ig tart, az állami főreáliskola tornatermében.

A résztvevők és a jelentkezők hozzák magukkal a sijöket is, hogy a tanfolyamot mindjárt megkezdhessük. Egyben tudatjuk az érdeklődőkkel, hogy tagjaink részére az egész tanfolyam teljesen dijmentes, nem tagok részére 10 pengő. A tanfolyam körülbelül 8 hetes lesz turákkal egybekötve.

A karácsonyi művészi szezon látványossága, Rácz Ilus aranyérmes iparművésznő kiállitása

Nagyon szép bőrmunkákkal vonult fel Varga Ilus iparművésznő is.

Karácsony előtt minden évben a nagyközönség elé lépnek Debrecen művészei, a képzőművészek, iparművészek, akik évi termésük legjavát állitják ki, hogy munkásságukról számot adjanak, ami minden alkalommal a debreceni művészek rendkivül magas tudásáról tesz tanuságot. Ezek között a kiállitások között mindig egyike a legmagasabb értékünek Rácz Ilus kiállitása, aki évről évre a legteljesebb siker jegyében tartja meg kiállitását.

Rácz Ilust nem kell már a debreceni közönségnek bemutatni. Pazar színekkel festett porcellánjai ott diszelegnek minden uriház szalonjának vitrinjében és pompás tárgyai a legkedvesebb karácsonyi ajándékok. Ez az istenáldotta tehetségü fiatal iparművész évről évre izmosodik és fejlődik tudásban, tehetségben. A Debreceni Első Takarékpénztár házában, a volt Jost cukrászdában levő kiállitási helyiségében az idén is káprázatosan szép anyagot állitott ki. Gyönyörü kézzel festett poncellánjai rendkivül fejlett színérzékről és dús fantáziáról tesznek tanuságot. Valósággal tobzódnak a színek, anélkül azonban, hogy rikitóak lennének ezeken a szebbnél szebb tárgyakon, amelyek között különösen feltünnek a maratott arany és ezüsttel festett tárgyai. Remek szerviszek, vázák, csészék, tálcák, nippek diszelegnek a kiállitáson, amely bár még csak tegnap nyilt meg, máris nagy látogatottságnak örvend, ami érthető is, hiszen a kiállított szebbnél szebb tárgyak rendkivül olcsók is. Rácz Ilus a legnemesebb márkáju porcellánokat használta fel tárgyaihoz és igy azok nemcsak szépek, de egyuttal maradandó értéküek is.

A kiállitáson szerepel Varga Ilus iparművésznő pompás bőrmunka gyüjteménye is. Varga Ilus szinte utólérhetetlen mestere a bőrrel való művészetnek. Festett, domboru bőrmunkái kitünő szinérzékről és nagyszerü rajztehetségről tanuskodnak. Bőrtárcái, könyvjelzői, fotójhamutartói és sok finom apróságai régen kedvelt ajándékai a debreceni közönségnek, amely valósággal le szokta tarolni Varga Ilus kiállitását, ami természetes, mert Varga Ilus is számol a mai időkkel és szintén rendkivül olcsó árakat szabott.

A kiállitáson kellemesen tüntek fel Ungár Magda szép kézimunkái.

A szép kiállitásra felhivjuk a szépet szerető közönség figyelmét.

IRODALOM

Megjelentek a Könyvbarátok Kis Könyvei

Könyvbarátok Kis Könyvei cimen a karácsonyi könyvpiacon négy gyönyörü ifjusági kötet jelent meg, melyek közül az

I. kötet Velősy Elek: Miska. A diadalmas cserkészvilágnézet pompás regénye. Hőse Miska, a tiszta életideál sikján mozgó cserkésztársaival együtt a szebb és jobb életre ötrekvő magyar cserkészifjuság magasztos törekvéseit tükrözi. Ez a szines események között lepergő történet tele van jókedvvel és érdekfeszitő eseményekkel és szinte tudat alatt lopja belénk a cserkészet szeretetének és becsülésének érzését.

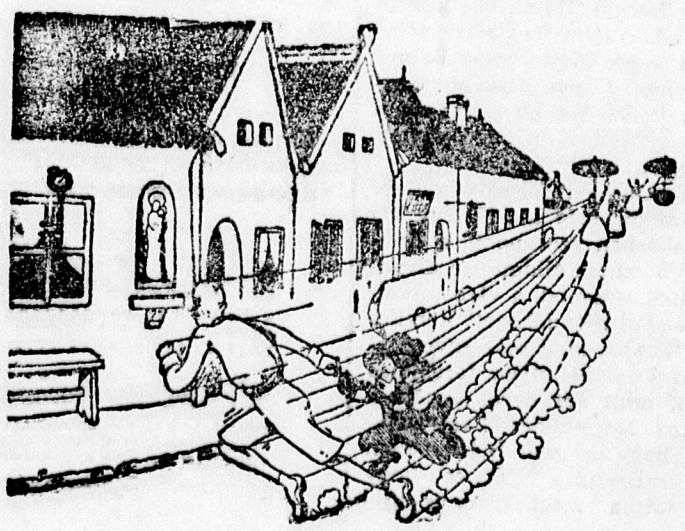
II. kötete e sorozatnak Hankó Bla: Vizen és vizparton cimü regénye s leirásai Déi-Albánia ősmocsarainak káprázatos pompájáról és a Balaton egyre szükebb területre szoruló mocsárvilágának rejtett, alig ismert szépségeiről. Megismerteti azokat a természeti szépségeket, melyek nem is olyan régen a mi Alföldünkön is uralkodtak, amikor a ringó kalászok helyén még mocsaras területeken az őstermészet szines élete pompázott.

A III. kötet Tamás István: Szabadkai diákok cimü regénye. A szerb uralom alá került Szabadka lelkes magyar ifjuságának törhetetlen hittel és hazafias fellángolással áthatott küzdelmeit szövi pompás hangulatos regénnyé. Változatos cselekményével, megható és vidám epizódjaival olyan kedves diákregény, mely felejthetetlen élmény marad minden olvasó számára.

IV. kötete a Könyvbarátok Kis Könyveinek Szentgyörgyi Sándor: Vihar Buda felett cimü történelmi regénye. Lebilincselő meseszövéssel a budai törökvilág legendás történelmi eseményeit mondja el a dicsőséges ostrom keretében. A regényben elénk tárulnak Buda rejtelmes titkai, megismerjük történelmi emlékhelyeit, titkos alagutjait, melyek a Várból szétágazva, ezer kalanddal tarkitott történetek szinhelyei voltak.

A könyvekhez külön ajánlásokat irtak: gróf Teleki Pál, Ilosvay Lajos, vitéz József Ferenc dr. királyi herceg és Borbiró (Vojnics) Ferenc.

A Könyvbarátok Kis Könyvei müvészi és izléses külső formák között az ifjui értelemnek megfelelő közvetlenséggel vidám szórakozást, hasznos tudást, felemelő erkölcsi utmutatást, nemes hazaszeretet sugároznak ki magukból. A könyvekhez müvészi rajzok készültek. A Könyvbarátok Kis Könyvei beszerezhetők minden jobb könyvkereskedésben, vagy a Könyvbarátok Szövetségénél (Egyetemi Könyvesbolt, Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 18.). Az egyes kötetek bolti ára kötve 3.80 P. Aki a Könyvbarátok Kis Könyveire előfizet, az a 4 kötetből álló évi sorozatot 10 P-ért szerezheti meg. Az előfizetési módozatairól bővebb felvilágositást ad a Könyvbarátok Szövetsége.

A „Fanny" irójának ajándéka Kardoss Géza igazgatónak

Marcel Pagnol világhirű szinműve, a »Fanny« tudvalevően Debrecenben is döntő sikert aratott. Ez a darab mindenkinek élményt szerzett és tökéletes művészi élvezetet nyujtott. Marcel Pagnol értesült a »Fanny« óriási debreceni sikeréről s ezzel kapcsolatban egy nagy fényképet küldött Kardoss Géza szinigazgatónak, egyben hálásan megköszönte, hogy a Csokonai szinház diadalra vitte darabját. A fényképet Kardoss direktor kiállította a Méliusz könyvkereskedés kirakatába, hogy a közönség legalább fénykép után megismerje a világhirű francia irót, akinek udvariassága például szolgálhat minden irónak.

BALDOVINO A PÁPA ÉS MUSSOLINI ELŐTT

Baldovino Amadeo, aki a cselló nagy művésze és bár gyermek még, jóval tul van azon, hogy csak csodagyermeknek tekintsék, Toscanini vezetése alatt játszott a pápa és Mussolini előtt is, akik a legmelegebben gratuláltak. Kasols után három művész küzd az elsőbbségért: Piatigorsky, Cassado és Baldovino.

De nemcsak fejedelmek előtt tünt ki Baldovino. A világ nagy zenekarai, kezdve a londoni filharmonián a párisi Lamoureux orkeszteren, a berlini és bécsi filharmonián át egészen a budapesti filharmoniáig, minden zenekari együttesnek meghivott, szivesen látott vendége volt, ami csak egészen nagy művészeknek kijáró megtiszteltetés.

Debreceni hangversenyének külön jelentőséget ad az, hogy a csellóirodalom legszebb darabjait fogja játszani, többek között két cselló szonátát a kiváló dr. Hercz Ottó kiséretével. A debreceni Zenekedvelők Köre nagy örömet szerzett a zene barátainak, amikor ezt a nagy művészt bérleti hangversenyére megnyerte. Minden karácsonyi ajándéknál szebb, ha egy jegyet veszünk a Baldovino koncertre.

A II. bérleti hangverseny ma, szerdán este pont 8 órakor kezdődik az Arany Bika disztermében. Napi jegyek a Méliusznál és Arany Bikában és a pénztárnál válthatók.

Az eszperantó nyelv alkotójának emlékünnepe

A világ minden országában meg fogják ünnepelni az eszperantisták december 15-ik napját, mely az eszperanté világnyelv alkotójának, Zamenhof Lajos dr-nak születésnapja.

Ezt a napot világszerte ünneppé emelte az eszperantisták kegyelete, nagyobb és gyakorlati jelentőséget pedig Baghy Gyulának, a világháboru eszperantó magyar költőjének általános helyesléssel fogadott és évek óta már a gyakorlatba is átment elgondolása szerint az adott, hogy ezt a napot avatták az eredeti eszperantó irodalom »könyvnapjává«.

A debreceni eszperantó csoport f. hó 19-én, szokásos heti társalgó összejövetelén megemlékezést tart az emlékezetes dátumról s erre szeretettel meghivja városunk minden eszperantistáját és az eszperantó barátait.

Megszökött a tüzifadrágaság, mert 10 kg. apritott tüzifa 24 fillér, mázsánként 220 fillérért házhoz szállitva beszerezhető ALFÖLDI KÖZRAKTÁRBAN Pesti ucca, főkapu bejáratnál.

KÉRÜNK EGY PRÓBAVÉTELT.

Kitünően sikerült a Piac uccai Leánykör magyar-estje

Elökelő közönség töltötte meg vasárnap a Kollégium disztermét. Ott tartotta »Magyar est«-jét a Piac uccai Leánykör a siketnémák javára. Kevés est sikerül olyan kiválóan s kevés esten sikerül olyan kiváló művészgárdát összehozni, mint ezen a »Magyar est«-en. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy ez az est kiemelkedik a Leánykör eddigi jól sikerült ünnepségei közül is.

A műsort a Leánykör énekkarának a száma vezette be. A kisszámu kar Kováts Kálmán vezetése mellett énekelt kiemelkedő sikerrel.

Ezután Uray Sándor ref. lelkész mondott megnyitó beszédet. Megemlékezett arról, hogy a régebbi vallásos életben nem voltak ilyen egyházrészek, mint most, pedig az ember csak a közösségben tud igazán munkálkodni. Nem jó egyedül lenni — mondotta —, mert ugy legtöbbször tespedésben hal meg a lélek. Munkálkodjunk, segítsünk, Isten is segít akkor.

Uray Sándor megnyitója után Odor Erzsike zongoraművésznő Liszt: Ábrándját játszotta kiváló művészettel, mesteri színezéssel. Nagy sikert ért el.

Kolozs Sándor tanító szavalta ezután Jakab: „Imádság" cimü költeményét olyan alakító tehetséggel, ami igazán őszintén váltotta ki az elismerést.

Bakonyi Elvira magyar dalt énekelt kellemes, tiszta hangon, Odor Erzsike aláfestő, kitünő kiséretével.

»Üzenet anyámnak« c. költeményt Agárdy Erzsike szavalta el.

Majd két olyan művész lépett a közönség elé, akiknek megjelenése már biztositotta számuk kivételes sikerét. Zsolt N.: Satir és Driád művét játszották. Szendy Tihamér hegedümüvészete már eddig is ismert volt, de mostani szereplését olyan átérzéssel, szívvel, lélekkel adta, hogy a közönség nem akart a játékkal betelni. A sikerből oroszlánrésze van Szabó Emil zeneiskolai h. igazgatónak. A művészek játékának átélésével kisérte zongorán Szendy Tihamért. Ráadást kellett adniok.

Erdélyi Rózsika irredenta énekeket énekelt sikerrel, Kováts Kálmán zongorakisérete mellett. Nekik is ráadást kellett adni.

A legátusokról tartott felolvasást dr. Nagy Sándor gimn. tanár. A tőle megszokott humorral adott elő nehány vig esetet a legátus uramék eseteiről. A közönség a humorral telt előadást nagy ovációval fogadta.

A Leánykör énekkara a „Hiszekegy" eléneklésével fejezte be a mindenben jól sikerült »Magyar est«-et.

(Bóth Ernő.)

Köszönet felülfizetésekért.

A Piacutcai Leánykör céljaira felülfizettek és adakoztak, amelyért a Leánykör ezuton mond köszönetet:

Dr. Baltazár Dezső püspök 10 P, felülfizettek: özv. dr. Kiss Dánielné és leánya Mellau Dezsőné 8.50 P, N. N. 1.50 P, K. J. 50 fillér, özv. Nagy Bálintné 1 P. — A Piacutcai Leánykör a Miklósutcai iskola egyik termében gyermekotthont rendezett be 20 gyermek számára s ezt csütörtökön nyitja meg.

ROSSZ RENDSZER.

— *Maga egészen rossz rendszert követ, bátyámuram — magyarázza a gazdasági akadémiáról hazatért ifju az öreg gazdának. — Ilyen rendszer mellett tiz kiló almát sem fog leszedni erről a fáról.*

— *Nini, tényleg, milyen igaza van, öcsémuram Merlt hát ez a fa — körtefa...*

Saját vigyázatlanságának lett áldozata a halálrazuzott dohánygyári munkásnő

Beszámoltunk arról a megrendítő szerencsétlenségről, amely a Közraktár Hid uccai telepén játszódott le és amelynek Elischer Teréz 53 éves munkásnő esett áldozatául. A halálos szerencsétlenség ügyében a rendőrség széleskörü nyomozást indított annak megállapítása végett, hogy nem-e terhel a munkásnő haláláért valakit felelősség.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a Közraktár telepén állandóan 30—35 munkásnő dolgozott, akik a dohánybeváltó részére vidékről érkezett dohányszállítmányokat rakják ki a vagonból. Ezek között dolgozott Elischer Teréz és Pályi Józsefné is. A megrakott vagont kézierővel tolták a rakodó falához és a munkavezető még külön is figyelmeztette a munkásnőket, hogy ne tartózkodjanak a tolatott vagon baloldalán, amelyet egészen a rakodó falához toltak. A két nő azonban az intelem dacára is ottmaradt a vagon mellett, amely hirtelen a két nőt a falhoz szorította.

Pályi Józsefné nem vesztette el a lélekjelenlétét és hirtelen lebukott, ugyhogy a kerekek mellé hajolva csak könnyebb sérüléseket szenvedett, de Elischer Teréznek a fejét a falhoz szorította, ugyhogy koponyaalapi törést és sulyos belső sérüléseket szenvedett. Hiába szállították ki a klinikára, ott már nem tudtak rajta segíteni, sérülésébe belehalt. A rendőrség nagyszámu tanut hallgatott ki, akik egyöntetüen vallották, hogy a két nő nem engedelmeskedett a munkavezető felhivásának és igy a szerencsétlenséget maguk idézték elő. Igy vallott egyébként az életben maradt Pályi Józsefné is.

Elischer Teréz Török Bálint u. 20. szám alatti lakását, ahol egyedül lakott, lepecsételtette a rendőrség. Eltemetésére az ügyészség az engedélyt megadta.

A csehek a saját lovaikat sem engedik be német passzussal

A csehek Magyarországon nagy lóvásárlásokat eszközelnek. A lóvásárlás megkezdődött és az első kocsi szállitmánynál már is kitört a háboruság. Egy kocsi rakomány, hat ló tegnap megérkezett a szobi határállomásra. A lovakat Debrecenből német passzus levelekkel küldték és ott a szobi határnál a csehek ezeket a németnyelvü passzusokat nem fogadták el, hanem feltartóztatták a szállitmányt és tegnap megérkezett a távirat, melyben francianyelvü passzusok kiállitását kérik, hogy a szobi határállomásról átvehessék a csehek a saját, megvásárolt lovaikat.

A gyógyszerészek és droguisták nagy harca

A debreceni törvényszék elvi jelentőségü itélete

Évtizedes az a nagy harc, amely a gyógyszerészek és droguisták között folyik amiatt, hogy a droguisták olyan gyógyszereket és gyógyszerféléket is forgalomba hoznak, amelyek kizárólag gyógyszertárak részére vannak fenntartva. Nevezetesen az 1894 évben meghozott belügyminiszteri rendelet az I. táblázatban felsorolja azokat a gyógyszereket, amelyeket kizárólag gyógyszertárak hozhatnak forgalomba A droguisták azonban arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ez a csaknem 40 esztendős rendelet elavult és sok olyan szert, amelyet ez a táblázat a gyógyszertárak részére tartott fenn — apránként saját üzletük eladási körébe vontak és ezeknek a gyógyszereknek a számát csaknem évenként növelték. A gyógyszerészek bosszankodva tapasztalták az árusitási területükbe való ezt a belépést, de nem sokat gondoltak a megfelelő védelemre, mert anélkül is meg volt az a forgalmuk, amely exisztenciájukat kifogástalanul biztositotta.

Az ujabb időkben azonban a nagyszámu ujabb gyógyszertár felállitások, valamint a forgalom általános csökkenése a gyógyszerészeket fokozottabb védelemre kényszerítette és ezért a folyó évben a debreceni gyógyszerész egyesület körlevélben hivta fel a droguisták figyelmét, hogy ezután nem fogja elnézni jogterületük biterlását. Ez a körlevél azonban nyilván eredménytelen maradt, mert tudomásukra jutott, hogy ezeket a tiltott árusitásokat a droguisták továbbra is eszközlik. Ezt megakadályozandó, három droguista ellen pert indítottak a debreceni kir. törvényszék előtt tisztességtelen verseny abbahagyása miatt.

A debreceni gyógyszerészek egyesületét ezekben a perekben dr. Böszörményi Béla ügyvéd képviselte és több rendbeli tárgyalás és bizonyitás felvétel után a kir. törvényszék a mult napon meghirdetett itéletével két droguistával szemben, — a harmadik per mégö folyamatban van, — a kereseti álláspontot teljesen magáévá tette és a droguistákat kötelezte a tisztességtelen verseny abbahagyására és elmarasztalta az összes perköltségekben. — Terjedelmes indokolásában kifejti az itélet, hogy az 1894. évi belügyminiszteri táblázatban felvett gyógyszerek közül egyet sem jogositottak a droguisták üzleti forgalmuk körébe bevonni, mert ez a táblázat nemcsak nem avult el, hanem az időközben meghozott ujabb rendeletekkel nyilvánvalóan nyomon követte a gyakorlati élet követelményeit a belügyminisztérium, midőn egy-egy gyógyszert a táblázatból kivéve, a drogériák forgalmának tárgyává tette.

A perrel kapcsolatban dr. Böszörményi Béla tudósitónk kérdésére azt a nyilatkozatot tette, hogy a kir. Kuria hasonló üggyel már foglalkozott, de ott egy illatszerkereskedő követte el a tisztességtelen uársitást a gyógyszerészek sérelmére.

A kérdés nagy horderejére tekintettel nyilvánvaló, hogy a törvényszék itéletével az ügy még nics befejezve és a nagy harc a Kurián fog eldőlni, mert körülbelül arról lehet szó, hogy a gyógyszertárak mintegy 30 százaléknyi forgalommal emelhetnék üzletük körét, ha a droguistákat a törvényes szabályok szigoru betartására sikerül kötelezteti ök.

ÉRTESITÉS! ÉRTESITÉS!

Svábok, rusznik kiirtását,

helyiségeknek és épületeknek ily értelmü karbantartását teljes szavatosság mellett vállalom.

Patkány és egérirtás méregmentes szerekkel!

Takaritási Vállalat, Nap-utca 3. szám.

Telefon: 17—55. Telefon: 17—55.

A hálás cinke

A hideg télben kenyérmorzsát hintek
Minden reggel egy kis deszkára.
Apró koldusok kis serege
Vár ott, tipegve előre-hátra.
Szárnyas koldusok: cinkék, verebek,
Már alig várják odajöttömet.

Tavaly közülük egy szobámba tévedt,
Zöld szalagot varrtam lábára...
Az idén — egy reggel — egy cinke
Megcsipett lágyan... kezemre szállva.
Megismertem ahogy rám pislogott, —
Lábán szalag volt: zöldszinü.., kopott.

Nyáry Margit.

Kitünően sikerült a Muzeumbarátok Köre első előadása

Vasárnap este tartotta a Muzeumbarátok Köre az első néprajzi előadást a Déri muzeumban. Az előadás a néphagyományok köréből vevődött és a babonákról szólott. A közönség sokasága nem fért be a Déri muzeum szép nagy előadótermébe.

Az előadást háromnegyed hat órakor nyitotta meg dr. Ecsedi István muzeum-igazgató. Néhány debreceni babonát mondott el, amelynek szemtanuja volt. Ezzel kapcsolatban rátért a babonák elterjedésére és kimutatta, hogy mindenki babonás. Itt a gazdasági, társadalmi, kulturális különbség alig jelent valami különbséget. Kimutatta, hogy a babona milyen ragadós, mennyire terjed.

Dr. Haász Imre tanár széles alapon felépitett tanulmányában a babonákat a mindennapi életben, még pedig a családi életben ismertette.

Az előadás után Fáv Árpádné nagyon szépen szavalt három Arany János-verset. A közönség lelkes ovációban részesítette úgy az előadót, mint a szavaló úrnőt.

Ezután dr. Ornstein Lajos idegorvos lépett az előadóasztal elé és „Babonák az ideges ember életében" cimen alapos, mindenre kiterjedő előadásában kimutatta, hogy a babonák sokban megegyeznek a primitiv népek szokásaival, ritusaival, másfelől az idegesek és elmebetegek téveszméivel, ami közös eredetre mutat.

CSECSEMŐT KAPOTT NÁSZAJÁNDÉKUL

A mult reggel Medgyessy László dancsházi kisgazda nagy melepetéssel látta, hogy valaki egy ujszülött gyermeket tett a háza küszöbére. A megindított csendőri nyomozás szerint a gyermeket a gazda volt kedvese, Vecsey Etel dancsházi leányanya tette a küszöbre nászajándékul. — Előzően ugyanis Medgyessy László Vecsey Etelnek udvarolt, akitől gyermeke is született. Az elhagyott nő most igy akart bosszut állni hütlen kedvesén.

Az esetet a csendőrség jelentette a debreceni kir. ügyészségnek is, amely vizsgálatot rendelt el annak megállapitására, hogy a gyermek élete nem forgott-e veszedelemben s hol volt az anya, miután az ujszülöttet volt kedvese küszöbére csempészte.

HORTOBÁGYI DELY MÁTYÁS KALANDOS ÉLETE REGÉNY

IRTA: MÓRICZ PÁL

10. folytatás.

Eddig még ugyan Simon fráternél állott a pince- és kamarakulcs, azonban látta, hogy az új szakácsnő mindenáron gazdasszony akar lenni, tehát megkérdezte a gvardiánt: Főtisztelendő úr, a kamarakulcsot talán rá is bizhatnám az asszonyságra?! — Felderült a gvardián. Elégülten csettintett:

— Hejnye fráter, no lám!... Eltalálta a gondolatomat! — Simon később még más egyebeket is megtapasztalt. Az asszonyságnak a déli és az esti meszely boroczka sem volt elég. Napközben is többször kérte a boroczkát és mivel a gvardián ezt is helybenhagyta, Simon gondolt egyet... A refectoriumban kulccsal csukva állott a bortartószekrény, ezt is Simon gondozta, de már megunta a sok zaklatást. Ebéd után agvardiánnak mindig átadta a borosthéka kulcsát is. Ezentúl kedélyesebben teltek a délutánok. Simon akkor könnyült meg, midőn az aratás végeztével kiszabadult a kolostorból és kápsálni mehetett az Alföldre.

Simon a Kunságban elbűvöli a kutyákat.

A magyar emberek az Alföld fekete porondját dicsőitik kanaháni gazdagnak. Az ösztövér nyiri homok — igazság — nem ontja bőséges búzatermést. Viszont a szegény esztendők miatt sem panaszkodhatnak a nyiriek. A nyiri homok bármely sovány esztendők fordultával egyenletesen kitermi, bizonyosan megérleli gyümölcseit. A szívós nyiri homokon az alföldi szűkvilág alkalmával is jól megterem a kiadós gabona, a zab, a kolompér. A Nyiren ezek a főbb termések. Simon aratás végeztével jó két pejlovas vasalt kocsin indult útnak. Perzselő augusztusi napon érte el a karcagi határt. Szomjas volt már a barát, szomjuhoztak már a lovai is. Gyepmezők, tarlóföldek mesgyéjén húzódott az országút. Simon egy útszéli káváskútnál megállíttatta kocsiját. A tarlóföldről tanyaház fehérlett. A tanyaház udvarán éppen nyomtattak. Templomnagy asztagok mellett két szérün nagy falka lovakkal nyomtatták, gázoltatták az aranysárga szalmából a szemet. A tanyaház széles tornácán máglyába rakva hevertek a tisztabúzás kövér zsákok. Az ambitus alatt köpcös kunember hűsölt. Tele búzás zsákból volt a trónusa. Simon fráter, midőn látta a jómódot, eszébe jutott küldetése és a gazdagon rakott asztagok mellett nem akarta elszalajtani a kedvező alkalmat, mivel azonban a szérünél több komondor kutya széledezett, kampós botjához még az ostort is kézberagadta és így felfegyverkezetten indult el a fehér tanya gazdájának megkörnyékezésére... A komondorok nem vártak buzdítást, az ég felé vonyítottak és körülkapták a fártert. Simon még hazulról ösmerte a kutyák természetét. Tapasztalatból tudta, ha kétkutyát sikerül megfutamítani, többi is utánok lohol. Azért szaporán müködött ostorával. A visítva ódalgó kutyáknak végigvert az orrán, szemén. Azután váratlan hirtelenséggel hátratoppantott és botjával hajintásból úgy vágta oldalba a legszájasabb vén kanit, hogy az menten »favéget« vijjantott, lábbal fordult az ég felé... Ahányan voltak, annyifelé inaltak a kutyák... Erre már a nemzetes úr is felpattant az ambitus alól. Még ilyen szégyen, még ilyen csúfság sohasem érte tanyájának címereit, a farkasverő szép komondor hadat. Nagyot fujt a nemzetes.

— Tyűh, a pokolravalója! — méltóságosan, kimért léptekkel indult a fekete csuhás hívatlan vendég elé. A belső háborgatásoktól paprikaveres színt váltott a nemzetes úr arca, — tyűh, a pokolravalóját! — de nem juthatott szóhoz. Megelőzte a barát.

— Hejnye nemzetes uram! Micsoda átkozott fajták ezek a kutyák. Ezektől ugyan senki Istenfia nem jöhetne be a tanyába, hacsak, hogy nem egy kolduló barát.

— Hm! — a nemzetes úrnak némileg felderült az arca, de még nem mondta ki a »fogadj Istent!«

— Hejnye! — Simon zavartalanul folytatta — majdhogy is elfelejtém küzdelmeim között: dícsértessék a Jézus Krisztus! Adjon Isten jónapot nemzetes uramnak!

— Adjon Isten magának is! — a nemzetes elmosolyodott, — bár azt hiszem, inkább, hogy az ördög jár magával... Honnét a pokolból tévedt ide?!... Az én kutyáim még ilyen szégyent sohsem vallottak. — A villások is a szérüknél ezt az esetet tárgyalták. A nemzetes és Simon jól hallhatták az egyik őszbevegyült kunmagyar szavát:

— Emberek!... Ez a pápista pap, vagy mi affene lehet, nem magában jár... Huszonöt éve lakom itt a gazduram tanyáján, de még így nem csúfolták meg a címerünket...

A búzás zsáktól sem ijed meg a barát.

Simon a temérdek terméssel rakott tanyán pillanat alatt kiismerte a helyzetet és a gazdának szemébe tekintvén, így szólt:

— Nemzetes uram igen jó istenfélő, becsületes ember lehet!...

— Ezt meg már honnét tudja az úr, amikor ezeknek előtte soha nem is látott?

— Nemzetes uram, ez a viruló gazdaság, ezek a sok szép jószágok Isten szeretetét hirdetik nékem... Háláh ő szent felségének, azt hiszem, hogy a gazdagság és viruló egészsége mellett hűséges szép feleséggel és jó gyermekekkel is meg áldotta nemzetes uramat!...

— Igaza van barát uramnak! — könnycsepp csillant meg a nemzetes szemében, — háláh az én Jehova szent uristenemnek, mindezekkel megáldott engemet; node kerüljünk beljebb! — a nemzetes most már kezet fogott a kolduló baráttal és a tornácon letelepedtek. — Még nem is kérdeztem, mijáratban fáradozik tisztelendő úröcsém?

— Én bizony nemzetes urambátyám, hahogy szabad így szólítanom?

— Csak tessék. Tisztességül fogadom.

— Én bizony most erős fiatalember létemre koldulni járok... Ámde nem a has, hanem a nemzeti lélek ügyét érdekli ez az én kolduláson. A magyarság adományaiból az enyedi kisebbik iskolát, a minorita barátok iskoláját és templomát akarjuk felépíteni, hiszen jól tudja bátyám, hogy az oláhok 1849-ben miként égették fel, miként rabolták ki Enyedet, mily rettenetes kinzásokkal gyilkolták le a népet!

— Tudom, hallottam e szörnyű pusztulásról öcsém... Átérzem azt a veszedelmet. Adok is jószívvel segélyt. Ime, itt ezek a teli zsákok... Válaszon belőlük, hanem — a nemzetes arcán dévajság villant meg — egyet kikötök... Amiért a kutyáimat így csúffá tette, a zsákot egymagának kell kivinni...

— Jól van nemzetes urambátyám. Köszönöm. Mindamellett bekiáltom a kocsisomat.

— Ohó!... nem úgy verik a cigányt. A zsákfeladásban sem szabad öcsémnek segíteni.

— Nem arra gondoltam, hanem, hogy a kutyák hátulról ne alkalmatlankodjanak!

— No abba beleegyezem... Nem bánom!

— Bálint, hé! — harsányul kurjantott Simon, — gyere csak bátran! — a kocsis félve indult meg, mert a kazlaknál ugatva sorakoztak a kutyák. Menten visszahúzódtak, még vakkantani sem mertek, midőn a fráter ostorával megfenyegette őket... A szérün a villások kezében megállt a villanyél. A nemzetes sem hagyta szó nélkül:

— Öcsém, becsületes kálvinista ember vagyok... Sohse hittem a csodákban... Most már én is elhiszem, hogy némely ember a kutyabűvöléshez is ért, mert ez másként nem is lehetséges! — Simon nem szólt rá. Az ostor-botot Bálint kocsis kezébe nyomta... Körülnézett a zsákok között. Voltak ott olyan ötvékás zsákok is... A többi közül. bubjánál fogvást kirántott egy ilyent. A reverenda alját jobbfelől a kordamadzag alá dugta fel és ölre kapta a zsákot. Csontos, nagy erős fiatal vállára vágta a zsák búzát.

— Ühm! — a nemzetes köszörintett torkán. Simon már vitte is a zsákot. Meg sem roskadt délceg termete. Amidőn visszatért, az ötvékás zsák párját is vállára dobta... A nemzetes háromszor megköszörülte torkát: — Öcsém talán már nékem nem is akar belőle itt hagyni?

— Dehogy is nem, kedves bátyám. Marad még itt elég. Ámde tudjuk azt jól, hogy három a magyar igazság... Várjunk sort, hátha majd én sem bbirom fel a harmadik zsákot...

— Ejnye, ebhordta kolduló barátja, hogy az ördög vigyen már el...

— Köszönöm a jókívánságot... Majd csak inkább én viszem el még ezt a zsák búzát, — a fráter vállára vágta a harmadik zsákot is... Midőn visszatért a kiüresített zsákokkal, a nyomtatók a ház előtt uzsonnáztak... Három derék kun ember felállott közülök. A legvénebbik atyafi illedelmesen kérlelte Simont:

— Tiszteletes jóuram, engedje meg minékünk, hogy a karját megtapogathassuk! — Simon szó nélkül kinyújtotta árbócos karját. A kunok műértőleg tapogatták a duzzadt izmokat... Megszólalt az egyik:

— Ilyen erővel, miként ez a kar mutatja, a bikával is megbirkózhatna a tiszteletes úr...

— Aztán szokott-e a tiszteletes úr dolgozni? — tudakolta a másik. Simon szétterpesztette a tenyerét:

— Tapintsa meg kelmed! — Vastag volt, kérges volt a barát tenyere. A kaszanyéltől, a villától régen megkeményedett ez a dolgos marok.

— Isten ugyse! — többi pajtásának ámulkodva bizonygatta a vénebbik magyar.

Ismerkedés a karcagi Kun-pusztán.

— Üljön le már, no! — a nemzetes az ambituson mosolyogva kínálta fel az ősapás karszéket.

— Pedig talán nem is vagyok érdemes rá! — szólt húzódozva Simon.

— Üljön le már no! Ne kéresse magát, mint valami kisasszony. Sára hé!... Te meg Sára, hozd ki csak azt a kisebbiket! Abba még van!... — Sára asszony, a tanyásné, olyan öt-hat iccés csikóbőrös kulaccsal állított ki. A nemzetes úr a fráter ölébe helyezte a kulacsot: — Tisztelendő öcsém, a munka megérdemli jutalmát... Használja egészséggel!...

— Köszönöm! Része legyen benne gyelmednek is! — felelte és minekutána áldomást mondott a gazdára, családjára, az elnyomott szegény haza szomorú sorsának jobbrafordulására, jól meghúzta a kulacsot és nyújtotta a gazdának is... Az úr visszatolta a kulacsot:

— Huzza meg öcsém mégegyszer. Látom, jól esik ebben a kutya melegben... a doktor, — az a szamár! — nappalra megtiltotta. Pedig tudom, nem is volna ártalmas, hanem a Julcsa lányom addig rimánkodott, hogy megígértem neki. Hát meg is tartom, mert a gyermekünk előtt hazudni, no, az nagy bűn volna... Hej, a fékomadtát, hogy eljár a szám, mikor pediglen még egymás becsületes nevét sem tudjuk.

— Ez már igaz, bátyám! Azok a kutyák az okai mindennek! — nevetett a fráter. — Én különben fráter Dely Simon Mátyás nyirbátori minorita barát vagyok!

— Én meg Nagy István karcagi kun polgár és közbirtokos vagyok! — Simonnál kapóra jött ez az István nevezet, másnap Szent István napja következett. Használta az alkalmat s a kulacsot telemelve, ujabb felköszöntőbe kezdett:

— Uram, uram!...

— Nem addig az öcsém, — a nemzetes közbevágott, — nem itt! Hanem estére otthon, a karcagi házamban folytassa a mondókát... A dolog úgy áll, hogy Szent István napján születtem, ezért kereszteltek Istvánnak és ilyenkor az atyafiak, meg a jóbarátok is számosan összejönnek nálam. Magáról öcsém tudom, hogy Cseh János plébános úrhoz száll, mindamellett számítok rá, a fiamat kocsival majd elküldöm öcsémért.

(Folytatjuk.)

Az alagutban a személyvonatba rohant a gyors

Hat halott.

Bern, december 13. A Luzern melletti gütschi alagutban egy személyvonat összeütközött egy gyorsvonattal. Több ember megsebesült. Valószínűleg halottjai is vannak a szerencsétlenségnek. A szerencsétlenség oka az, hogy a gyorsvonat tulhaladt a piros jelzőn és a személyvonat szerelvényére beállított váltón keresztül a személyvonatba rohant.

Este 7 órakor a következőket jelentik még: Az áldozatok közül hat halottat huztak ki a romok alól, még 4 ember sorsáról nem tudnak.

Egy hét alatt 1844 jegyet adtak ki a városi fedett uszodában

A városi fedett uszoda megnyitása óta egyre növekszik a látogatók száma. Az első héten 1491 jegyet adtak el, ez a létszám a második héten 1707-re emelkedett, a harmadik héten viszont már 1844 vendég fordult meg.

Összesen tehát 5042 jegyet adtak el. Ebből a felnőttek 3830-an, a gyermekek 1212-en voltak képviselve.

Örömmel állapithatjuk meg, hogy a téli uszoda minden tekintetben beváltja a hozzáfüzött reményeket, csak egy tekintetben nem — a terjedelemben. Már is kicsi. Vasárnaponként nemcsak a ruhatár duplájára volna szükség, hanem az öltözőszekrények száma is lényegesen felemelendő lenne.

Ugyanez lesz a helyzet a kádfürdőnél. A kádfürdő forgalma rövidesen olyan nagy lesz, hogy a város vezetőségének komolyan foglalkoznia kell azzal a sürgős problémával, hogy a fürdőt bővítse.

Elitéltek 7 hónapi börtönre, a büntetést ki is töltötte, aztán felmentették

Rendkivül érdekes ügyet tárgyalt kedden délben a debreceni törvényszéken *Rézler Ervin* tanácselnök büntető tanácsa. A vádlott Less Borbála, férjezett Koczka Lajosné volt, aki perujrafelvételi kérelemmel fordult a bírósághoz. Az ügy előzménye a következő:

Évekkel ezelőtt Less Borbála Gidófalvy Elemér csendőrezredesnél szolgált. Egy alkalommal kenyéradó gazdáját megkárosította, mire ez feljelentette őt a rendőrségen. A debreceni kir. ügyészségen 1928 szeptemberében készült el a vádirat Less Borbála ügyében, aki ellen lopás büntette miatt indult meg az eljárás. 1929 áprilisában Gidófalvy Elemér visszavonta fia utján volt cselédje ellen a feljelentést. de az erről szóló nyilatkozatot nem küldték át a törvényszékhez.

Igy történt azután, hogy amikor 1929 május 2-án megtartották a törvényszéken a főtárgyalást, a biróság Less Borbálát héthónapi börtönre ítélte. A leány a debreceni ügyészség fogházában ki is töltötte a héthónapi büntetést. Mikor azután kikerült a börtönből és megtudta, hogy a gazdája visszavonta ellene a feljelentést, ujrafelvételi kérelmet adott be azon az alapon, hogy vádindítvány hiányában ítélték el őt.

Az ujrafelvételi tárgyaláson a biróság megállapította, hogy a feljelentés visszavonása az ítélet kihirdetése előtt történt, a rendőrség azonban a kérdéses nyilatkozatot nem tette át a törvényszékhez. Ezek után a törvényszék az alapítéletet hatályon kivül helyezte és Less Borbálát a lopás vádja alól felmentette. Az ítélet jogerős.

KUTHI SÁNDOR ELŐADÁSA A FELVIDÉKI MAGYAROKRÓL

A tudományegyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamán szombaton dr. *Kuthi Sándor* ügyvéd, a városszövetség igazgatója tart előadást a szlovenszkói és russzinszkói magyarság politikai és kulturális életéről.

Az előadó, aki a helyszínen többízben tanulmányozta a magyarság életét s a Városok Szövetsége kezdeményezésére a kulturális együttműködés lehetőségeiről több tanulmányt irt, ismertetni fogja egyben a reviziós kérdés egész komplexumát. Az érdekes előadás iránt, mely december 17-én este 6 órakor lesz a városháza tanácstermében, nagy az érdeklődés.

SZABÓ PÁLT, A HIRES PARASZTIRÓT ADÓTARTOZÁS MIATT ELÁRVEREZTÉK.

A debreceni közönség jól ismeri Szabó Pált, a hires parasztirót, akit Móricz Zsigmond fedezett fel Biharugrán. Szabó Debrecenben is szerepelt, szerzői estet tartott a Déri-muzeumban. »Emberek« cimű regényét angol, horvát és olasz nyelvre is lefordították. Szabó Pál egyébként Biharugrán él ma is, ahol ezelőtt gazdálkodott, mig most regényeket ir. Sajnos, őt is utólérte a gazdák és irók sorsa, amennyiben 440 pengő adótartozás miatt a napokban elárverezték. Elvitték a kocsiját, dedikált könyveit és a szomszéd községben értékesítették. A befolyt összeg azonban oly kevés volt, hogy ugyszólván még az árverés költségeit is alig fedezte.

Az Ügyvédszövetség debreceni osztályának összejövetele

Tegnap délután 6 órakor tartotta az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya szokásos keddi összejövetelét az Arany Bika Bocskay termében, melyen a tagok a rendesnél is nagyobb számban jelentek meg. Az értekezlet megnyitásakor dr. tunyogi **Szücs Géza** m. kir. kormányfőtanácsos osztályelnök üdvözölte dr. **Kölcsey Sándor** ügyvédi kamarai elnököt két nap előtt felsőházi taggá történt megválasztása alkalmából. Szép szavakban foglalta össze dr. Kölcsey érdemeit, érintve, hogy a budapesti ügyvédek előljártak őt illetően a kezdeményezésben. Dr. Kölcsey meleg szavakban köszönte meg az üdvözlést. Egyedüli feladatául a közérdek szolgálatát fogja tekinteni, ami nem is olyan nehéz — mondotta, ha csak azt akarjuk szolgálni. Az éljenzéssel fogadott beszéd után következett a tárgysorozat.

Dr. Békés Kálmán, a helybeli Hitelvédő Egylet vezetője ismertette a legujabb kényszeregyezségi rendeletet. A sorozatosan tapasztalt és szervezett adósi huza-vona következtében a szavazásos birói eljárás egészen megszünt s helyébe csak meghallgatás lépett. Szólt a birósági jogi megbizott szerepéről és a rendelet egyéb egyszerüsitést és olcsóbbá tételt szándékozó rendelkezéseiről.

Dr. Jakobovics József a napikérdéssé vált adóárverések és transzferálások ügyét ismertette ügyvédi szemszögből. Kiemelte azokat a törvényes intézkedéseket, melyek a kereskedők iparosok és gazdák exisztenciáját védik és a bérbeadók követelését biztositják.

Végül dr. **Hódy Béla** szólt a polgári társadalom szabad pályán élő hatalmas rétegének megélhetési sulyos nehézségeiről, mely a kormányzati gondoskodás elsőrendü feladatát kell, hogy képezze.

DARKÓ JENŐ EGYETEMI PROFESSZOR ÉRTÉKES KITÜNTETÉSE.

Lapunk más helyén megemlékezünk arról a kitüntetésről, mely dr. Darkó Jenő e. professzort érte. Az egyik olasz tudományos egyesület, az Arkadia Akadémia, melynek célja a klasszikus és olasz irodalom művelése, rendes tagjává választotta a kitünő debreceni professzort. Tudomásunk szerint ez az első és egyetlen eset, hogy magyar tudós rendes tagja lett a híres olasz irodalmi társaságnak, mely már több mint 200 éves.

Ez a kitüntetés olyan embert ért, aki egyéniségével, képzettségével és tudományos működésével minden tekintetben megérdemelte a legteljesebb elismerést. Darkó a multban is nagy szolgálCatokat tett a magyarságnak s mostani megválasztása ujabb értékes kapcsolatot fog jelenteni az olasz és magyar nemzet kulturális élete között.

PING-PONG.

Felhivom a DEAC ping-pongozóit, hogy ma d. u. 6 órakor az Egyetemi Kör régi helyiségében (Kollégium) szakosztályi ülés lesz. Tekintettel a tárgy fontosságára, kérjük a tagok minél nagyobb számban való megjelenését. Intéző.

ÖKÖLVIVÁS.

Felkérem a DTE ökölvívó szakosztály összes tagjait, hogy szerdán este 7 órakor fontos megbeszélés végett a tornacsarnokban jelenjenek meg. Uj tagokat szívesen látunk. Nagy szakosztályi titkár.

EGY ÉJSZAKA 9 EMBERT LŐTTEK AGYON.

Csikágó, december 13. Kedden éjszaka 9 ember lőttek agyon. Azt hiszik, hogy ez a banditák bosszuja azért, mert a polgármester a rendőrségnek parancsot adott, hogy a városi tisztitsák meg a nem kivánatos elemektől.

FELHIVÁS A MANSZ TAGJAIHOZ.

A MANSz elnöksége felkéri tagjait, hogy báró *Vay Lászlóné* védnöksége alatt rendezett jótékonycélu iparművészeti kiállitás megtekintésére (Egységes Párt volt klubhelyisége, Gambrinusköz) december 14-én, szerdán, tehát ma délután minél nagyobb számban jelenjenek meg.

CSIKÁGÓI ZÁRLAT.

Buza decemberre 44 és egyketted (45 és ötnyolcad), májusra 47 és háromnyolcad (48 és háromnegyed), juliusra 47 és háromnegyed (49 és egynyolcad). Irányzat lanyha.

Tengeri decemberre 22 és egynegyed (22 és hétnyolcad), májusra 27 (27 és hétnyolcad), juliusra 28 és egyketted (29 és egyketted). Irányzat alig tartott.

Rozs decemberre 30 és egynyolcad (32 és háromnegyed), májusra 33 (35 és egynegyed), juliusra 33 és egynegyed (35 és háromnyolcad). [illegible]

Zab decemberre 15 és egynegyed (15 és egyketted), májusra 17 és egyketted (17 és hétnyolcad), juliusra 17 és háromnegyed (18 és egynyolcad). Irányzat alig tartott.

Boldogan

távoznak rendelőink az általunk készitett

képekkel!

Vigyázzon! „UNIO" műterem csak Piac-utca 43. Svetits-bérház. Fülött műterem, Nyitva este 7-ig.

Bolváry-filmje, Robert Stolz zenéje Vigszinház sikere.

Egy dal... egy csók... egy leány... a tánc, a móka

Eggert Márta Gustáv Fröhlich Gretl Theimer Halmi Tibor

A tél 5 órás előadás télhelyárakkal.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti, december hó 13-án

A hideg légtömegek nagy tömbje Európa felett változatlan erősséggel tartja magát. A nyugatról behatoló enyhébb légáramlat csak nehezen tud a kontinens belső része felé hatolni.

Közép-Európa nyugati felében s a magyar medencében is erős ködképződés indult meg, mely nálunk is kissé mérsékelte az éjjeli fagy erejét. A hőmérséklet kedd reggel re Debrecenben csak 13 fokkal süllyedt a fagypont alá, de ezzel szemben a nappali felmelegedés is gyengült. Ma délben is három fokkal maradt a hőmérséklet a fagypont alatt. Az esti hőmérséklet —4 fok, a tenger szinére átszámított légnyomás pedig 777.1 mm. volt.

Prognózis: Ködös, csendes, hideg és száraz idő várható.

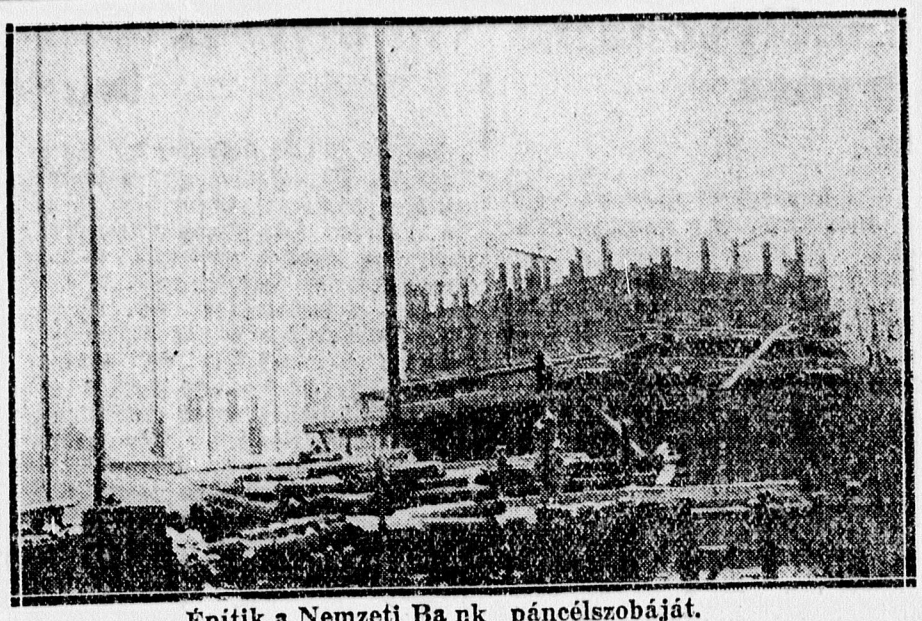
— **Gömbös miniszterelnök arcképleleplezése.** A Nemzeti Egység Pártja 33-ik körzete gróf Leiningen utca 17. szám alatti körzeti helyiségében 18-án, vasárnap délután 5 órakor leplezi le Gömbös Gyula miniszterelnök arcképét. Az ünnepély után barátságos társasvacsora lesz. Belépődij nincs! Megjelenés egyszerü utcai ruhában. Részletes müsor a helyszinen. Vacsorajegy (ital nélkül) 1 pengő. Vacsorajegyek előre váltandók meg és pedig legkésőbb folyó hó 15-én délután 6 óráig, hogy a résztvevőknek helyet biztosithassunk. A jegyek kiváltása a Nemzeti Egység Pártja központi titkárságánál Ferenc József ut 15. (Arany Bika félemelet.) Telefon: Aut. 20-23. és Jakab Zsigmond körzeti elnöknél, Leiningen utca 17. sz. alatt történhetik.

— **Dr. Kuthy Sándor előadása a felvidéki magyarság kulturális szervezkedéséről.** Szombaton, folyó hó 17-én, délután hat órakor tartja meg a városháza fütött nagytermében dr. Kuthy Sándor ügyvéd, a Vidéki Városok Kulturális Szövetségének igazgatója egyetemi népszerü főiskolai előadását, amelyben a felvidéki magyar kultura sorsát ismerteti. Az előadás ingyenes és pontosan hat órakor kezdődik a városháza közgyülési termében.

— **A pataki diákok** országos szövetségének debreceni fiókegyesülete folyó hó 14-én, szerdán este 6 órakor tartja az Angol Királynőben szokásos értekezletét, amelyre a kedves diáktársakat és családtagjaikat a debreceni kollégiumi diákszövetség tagjaival együtt szeretettel várja: az Elnökség.

— **Darkó Jenő egyetemi professzor az olasz Arkádia tudományos akadémia tagja lett.** Szép kitüntetés érte dr. Darkó Jenőt, az egyetem kiváló klasszikafilológus professzorát. A római Arkádia akadémia, amely a klasszikus nyelvek és az olasz irodalmak tanulmányozására alapittatott, tagjává választotta a kitünő magyar tudóst, akit ez alkalommal sokan felkerestek szerencsekivánataikkal kollégái, jóbarátai és ismerősei sorából. A kitüntetés egyszersmind a magyar és olasz baráti viszony ápolása szempontjából is örvendetes esemény.

— **A zsidó reálgimnáziumi diákszövetség kulturális összejövetele.** December 17-én, szombaton délután hat órakor az izr. hitközség székházában **kulturdélutánt rendez. A müsor főszáma dr. Schlesinger Sámuel főrabbinak „A középkori zsidó hitvitákról"** szóló előadása lesz. Megnyitó beszédet Gonda László fog mondani. Verseket **fog szavalni Kádár Tibor.**

Épitik a Nemzeti Ba nk páncélszobáját.

— **Dr. Telegdy Róth Károly egyetemi professzor előadása az alföldi mélyfurásokról.** Csütörtökön, f. hó 15-én délután hat órakor tartja meg érdekes előadását dr. Telegdi Róth Károly egyetemi professzor, a kiváló geológus, a városháza közgyülési termében. Az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyam előadása ingyenes és pontosan hat órakor kezdődik. Fütött terem.

x **5 P-ért** egy nagy vár a legszebb karácsonyi ajándék. Kiállítva Széchenyi utca 1. sz. MANSz-terem. 78

— **Felhivás nyugdijas és emléklapos tisztekhez.** A Frontharcos Szövetség Debreceni Főcsoportja elhatározta, hogy minden hó második szerdáján bajtársi tiszti összejöveteleket rendez. Ezekre az összejövetelekre a frontharcos főcsoport elnöksége nemcsak a Frontharcos Szövetség kebelébe tartozó volt tiszt bajtársakat hivja meg, hanem ezennel meghivja a Debrecenben tartózkodó azon emléklapos volt tartalékos és népfelkelő tiszteket is, akik ezidőszerint még nem tartoznak a Frontharcos Szövetség kebelébe. De szivesen látja a Frontharcos Főcsoport azokat a tényleges és nyugdijas tiszteket is, akik átérezve a kitüzött cél fontosságát, megjelenésükkel az összejövetelt megtisztelik. A legközelebbi összejövetel folyó hó 14-én, ma fél kilenc órakor lesz az Angol Királynő külön termében. Vacsora nem kötelező.

x **Könyvujdonságok.** Erdős René: Örök papok, Móricz Zsigmond: Rokonok, Wassermann: Bula Matari, Löhndorff: Ocean pokla. **Antalffy** könyvkereskedésben.

— **A görög katholikus elemisták a revizióért.** A gör. kath. elemi iskola, melynek Ifjusági Vöröskereszt Csoportja most ünnepelte müködésének 5 éves fordulóját. Az iskola Ifj. Vöröskereszt Csoportjának 5 éves szerényen, csendben kifejtett munkásságáról Mátyás József tanító, a csoport vezetője számolt be a közönség, a szülők előtt. A csoport minden erejével arra törekedett, hogy a külföld felvilágositásával és hatásos propagandával előbbre vigye a revizió, a magyar feltámadás ügyét. Az öt év alatt 25 nivós propaganda albumot küldöztek szét a világ minden részébe a külföldi vöröskeresztes egyesületekhez s hogy milyen eredményes hatással, arról a válaszalbumok levelei beszélnek ékesszólóan.

— **Kétszáz inségmunkást foglalkoztatnak a vásártér körülárkoltatásával.** Ma kezdődik meg az a nagyszabásu munka, mely néhány hétig elfoglaltságot ad kétszáz inségmunkásnak azzal, hogy a hatalmas kiterjedésü vásárteret árokkal veszik körül. Ez a munkáltatás azért jelentős, mert ezzel most már teljesen zárttá fogják tenni a debreceni vásárteret, ami aztán megakadályozza az esetleges visszaéléseket. Ezenkívül pedig kétszáz inségmunkást hosszabb ideig tudnak foglalkoztatni.

x **Hogy Önnek is legyen névjegye!** 100 darabot prima kartonon 4 sorig 1.30 P készit Springer papirüzlete.

— **Ma, december 14-én van Amadeo Baldovino csellóművész hangversenye.** Amadeo Baldovino, a 16 éves csellócsoda, szerdán, december 14-én játszik az Arany Bika dísztermében. A hangverseny pontban nyolc órakor kezdődik. Zongorán kisér dr. Herz Ottó. Napijegyek és olcsó csonkabérletek kaphatók az elővételi pénztáraknál és a Zenekedvelők Köre titkári hivatalában.

x **Bélelt bőrkesztyük,** fűzők, trikók, parisnyák árait leszállitottam. Vitárius Piac 16.

— **A Debreceni Ipartestület műszerész, autó- és villanyszerelő szakosztálya** f. hó 14-én, szerdán este 7 órakor az ipartestület helyiségében rendkivül fontos ügyekben ülést tart, amely ülésre minden szakosztályi tag pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

x **Piccard professzor** elérte a sztratoszférát, de gobelinképekben és olcsó árban utolérhetetlen Kerékgyártó kézimunkaipar, Szent Anna u. 6. Karácsonyig 50 százalék árengedmény.

— **Betörési kisérlet a pincében.** Berisich Pál ny. százados feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Dobozy átjáróban levő pincéjébe be akart törni, de ugy látszik az erős ajtó ellent állt a betörő feszegetésének. A rendőrség megindította a nyomozást a betörő után.

x **Karácsonyra** a legszebb ajándék az ékszer. Legnagyobb választék és legolcsóbb árak Halász ékszerésznél.

— **Ellopták a száradni kitett bőröket.** Erdei László timármester, Eötvös-utca 80. sz. alatti lakos hasított bőröket tett ki az udvarra száradni. Az éjszaka folyamán ismeretlen tettes a bőrök közül hét darabot elopott. A rendőrség keresi a bőrtolvajt.

NEHÉZ SZÉKELÉSBEN

szenvedők, akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehézzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyvértékü hashajtónak bizonyul. **A Ferenc József** keserüvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható

— **Ki akar hordár lenni?** Elhalálozás folytán megüresedett hordár rendszám betöltésére az elsőfoku iparhatóság pályázatot hirdet. Felhivja mind azokat, akik a hordár ipart gyakorolni kivánják, hogy az iparengedély kiadása iránti kérelmüket legkésőbb folyó évi december hó 31-ig az elsőfoku közigazgatási hatósághoz adják be. A kérvény mellékleteit s az egyéb feltételekre vonatkozólag a felvilágosításokat az az iránt érdeklődők az elsőfoku közigazgatósági hatóságnál Kossuth-utca 20. földszint 39. számu hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megkaphatják. Debrecen 1932 december 10. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatósági hatósága, mint elsőfoku iparhatóság.

x **Külföldi koksz legolcsóbban kapható Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon: 29-82.**

— **Kerékpárlopás.** Pataki József kifutó, Csillag u. 56. sz. alatti lakos tegnap Csepel-gyártmányu kerékpárját a Hatvan utca sarkán levő kis bódéhoz támasztotta, ahonnan ismeretlen tettes ellopta. Kára 80 pengő. A nyomozás megindult.

x **Kevés pénzért** nagyvértékü ajándéktárgyak: fényképezőgépek, fotócikkek, fényképfelvételek, fényképnagyitások, fényképalbumok, sláger gramofonlemezek, házimozik kedvező fizetési részletre is Berzékinél. Ferenc József ut 38., az udvarban.

— **Véletlenül tüt nyelt egy leány.** Nagy riadalmat okozott tegnap a Hunyadi utca 22. számu ház előtt egy fiatal leány, aki hirtelen összeesett a járdán és kinos fájdalmakban vonaglott. Kihivták hozzá a mentőket, akik megállapitották, hogy a leány Bana Klára 22 éves háztartási alkalmazott, aki elmondotta, hogy véletlenül lenyelt egy varrótüt és az okozott neki nagy fájdalmakat. A mentők kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

x **Karácsonyi** vásárlás végett látogassa meg **Biró Árpád** divatáru üzletét **Szent Anna 5.**

— **Erdélyi József, az országoshirü fiatal költő Debrecenben szerepel vasárnap az Ady-Társaság irodalmi estjén.** Az Ady-Társaság tervszerü munkája sorában kiemelkedő irodalmi esemény lesz az ujabb magyar lira legkiválóbb és legközvetlenebb képviselőjének, Erdélyi Józsefnek a tiszteletére rendezett irodalmi ünnepély, amelyet vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a Déri muzeum előadótermében hallgathat meg a közönség. Az Ady utáni lira eltévelyedése után Erdélyi vágott uj csapást a járhatatlan bozótban és a magyar dal öserejü, tiszta népi hangja szólalt meg gyönyörübbnél gyönyörübb költeményeiben. A vasárnapi irodalmi esten a költő személyes fellépése kiemelkedő eseménynyé teszi ezt az alkalmat. Erdélyi Józseffel együtt érkezik meg **Szegi Pál**, a kitünő fiatal kritikus is, aki szintén szerepel az est müsorában. Az Ady-Társaság is teljes erejével készül, hogy minél jobban kidomboritsa a Társaság vendégének nagy jelentőségü irodalmi szerepét. Ady Lajos, a Társaság elnöke **bevezető beszédet mond**, amit nem szükséges a debreceni közönség előtt **beharangozni. Juhász Géza és Kardos** László tanulmányokkal, **Kertész** Dániel, **Parragh** László szavalatokkal gazdagitják az est programját.

GYÁSZ-ROVAT

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, kik boldog emlékü édes jó anyánk, illetve nagymamánk, özv. Sinay Jánosné, miklósfalvi Bakos Mária temetésén megjelenésükkel, részvétükkel mély fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. Bánatos gyermekei. 79

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Lókodi Sándor fm., lány Katalin, Eszenyi Sándor munkavezető, fiu Sándor, Orosz János majoros, lány Margit, Villon Lajos villanyszerelő, leány Ilona, Szemcsák Imre napszámos, leány Katalin, 1 halvaszületés és 2 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Kiss János ref. 49 éves, Tavasz u. 1. Milosch Magda r. k. 5 éves, Köleséri S. u. 30. Bartha Kálmán ref. Pacsirta u. 34.

Házasságok: Schreier Gyula—Aszódi Gizella, Szőnyi Imre—Jéger Erzsébet.

— **Az eszperantó világlap Debrecenről.** A Heroldo de Esperanto, az eszperantisták legelterjedtebb lapja cikkében Mátyás József, debreceni neves eszperantistának Lengyelországon, Litvánián, Németország keleti részén keresztül megtett eszperanto propaganda utját méltatja, mellyel kitünő propagandát végzett, beszámol továbbá Mátyásnak az erre az útra vonatkozó, jól sikerült vetitettképes előadásáról. Felemliti e világlap azt az örvendetes tényt, hogy Mátyás utiemlékei lapunk hasábjain jelennek meg, valamint azt, hogy városunkban több eszperanto tanfolyam müködik sikeresen.

x **Cserépkályhák** minden szinben és nagyságban raktáron, elvállalom cserépkályhák átrakását, Hartmudt és mindenféle rendszerre, valamint tisztításokat, úgy helyben mint vidéken, legjutányosabb árban. Krisch Károly kályhásmester Debrecen, Piac utca 89. Telefon 12-18.

x **Gyapjuszövetet** legolcsóbban karácsonyra leszállitott árban Gabányinál vásárolhat, Bádogos 2.

— **Ismét Barcza Gedeon lett a sakkbajnok.** A Kereskedők és Utazók egyesületében négy héten át tartó bajnoki verseny Barcza Gedeon, a mult évi bajnok győzelmével végződött, aki **mind a kilenc játszmáját megnyerte.** A játékosok végleges helyezése a következő: I. Barcza Gedeon 9, II—III. Kiss Ernő és Mayer Miklós egyformán 5 és fél, IV—V. Csócsits Lajos és Torma Sámuel egyformán 5, VI. Tamkó Árpád 4 és fél, VII—VIII. Ambrus Sándor és Halász Lajos egyformán 3 és fél, és X. Kulcsár Dezső 1 egységgel.

— **A Tiszántuli Szépmives Céh felolvasó délutánja** e hó 17-én délután 5 órai kezdettel lesz megtartva a Kollégium disztermében. A gazdag müsorból kiemelkedik Baltazár Dezső dr. püspök, a céh elnökének megnyitója. Csobán Endre főlevéltáros, a céh ügyvezető elnöke „Irodalom-politikai jelenségek" cim alatt fog felolvasni. A részletes müsort lapunk holnapi számában hozzuk. Belépőjegy 50 és 20 filér. Jegyek előre válthatók a Méliusz könyvkereskedésben.

Itéletkihirdetés, melynél a közönség és a vádlott is sir

Kedden tárgyalta a debreceni törvényszék Rézler tanácsa Alföldi Sándor büdszentmihályi lakos kormányzósértési és izgatási bünperét. A vádirat szerint Alföldi a Délamerikából kapott ujságból kivágott munkásindulót és a kormányzóról sértő hangon irt cikket felolvastatta a szociáldemokratapárt helyiségében, amiért feljelentették.

A törvényszék Alföldit 5 hónapi fogházra és 3 évi hivatalvesztésre itélte, de betudta a büntetésbe a már kitöltött 97 napi vizsgálati fogságot.

Az itélet kihirdetése alatt a hallgatóság soraiban többen sirva fakadtak, maga a vádlott is sirva hangoztatta, hogy soha semmi rossz gondolat nem vezette és naponta a 24 órából 20 órát dolgozott, hogy beteg felesége és gyermeke ne éhezzenek.

Az itéletben dr. Előry Kálmán kir. ügyészségi h.-elnök megnyugodott, a vádlott azonban felebbezett. A törvényszék Alföldit szabadlábra helyezte.

— **METEOR-MOZGÓBAN** szerdán: **GYÖNGYÉLET A HUSZÁRÉLET** Zoro-Huru vigjátékattrakciója. Megelőzi: **REPÜLŐ BANDITÁK** Tom Mix izgalmas kalandorfilmje. Előadások: 5, 7, 9 órakor.

— **Zsarolás alól felmentett autófuvarozó.** A debreceni törvényszék kedden tárgyalta Lukács József berettyóujfalui autófuvarozó ügyét, akit zsarolással vádolt a kir. ügyészség. Ez évben ugyanis Lukács javitás végett elvitte az autóját Adlovits Zoltán motorszerelőhöz. Miután a gépkocsit kijavították, Lukács azt mondotta Markó József soffőrnek, hogy menjen vele az ő háza elé. Itt állitólag félrelökte a soffőrt s az autót bevezette az udvarába. A kihallgatás alkalmával Lukács okmányokkal igazolta, hogy a szerződési feltételeket betartotta és csak azért vitte be az udvarába a gépkocsit, mert az nem volt rendesen kijavitva. Végül is az ügyész bejelentette, hogy vádat ejt Lukáccsal szemben s igy a törvényszék az eljárást megszüntette.

x **Viselt férfiruháját,** női és férfi kabátját kicserélem prima **gyapju szövetekre** vagy selyemre. Csanó 39. — Rákóczi piaccal szemben.

x **Szenzációs meglepetést** tartogatok áraimmal mindenki részére, aki 24-ig vásárlásaival felkeres. Tessék kihasználni a kedvező alkalmat. Kerékgyártó kézimunkaipar, Szent Anna 6.

x **Legszebb képkeretek** olcsó árban. Üvegezést vállalok. Blattner Gyula, Piac u. 89. Telefon 24—68. 16

— **DIENES JÁNOS KÉPKIÁLLITÁSA A DÉRI MUZEUMBAN MINDEN NAP NYITVA DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 1 ÓRÁIG, DÉLUTÁN 4-TŐL 7 ÓRÁIG.**

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza márciusra 12.90—12.92, májusra 13.29—13.30. Rozs márciusra 7.40—7.41. Tengeri májusra 7.89—7.91, juliusra 8.24.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 12.30—12.90, 78 kg-os 12.45—13.00, 79 kg-os 12.65—13.10, 80 kg-os 12.80—13.35, felsőtiszai 77 kg-os 11.80—11.95, 78 kg-os 11.90—12.10, 79 kg-os 12.05—12.25, 80 kg-os 12.20—12.35. Rozs 6.20—6.30, tak. árpa I. 9.30—9.40, tak. árpa II. 9.10—9.25, felvidéki sörárpa 11.00—12.75, zab I. 9.20—9.50, zab II. 9.00—9.15, tiszai tengeri 6.00—6.10, korpa 6.20—6.30.

Piaci árak

Konyhakerti veteményck árai: Vereshagyma 8—10, fokhagyma 30—50, burgonya, rózsa kg. 10—12, burgonya, vegyes kg. 4—8, fejeskáposzta drb. 2—3, kelkáposzta drb. 6—10, savanyu káposzta kg. 12—20, karfiol drb. 40—50, kalarábé csomója 6—10, petrezselyem csomója 6—10, sárgarépa csomója 6—10, bab, száraz kg. 20—24, spenót csomója 50—60 filllér.

Gyümölcs piaci árai: Nemes alma kg. 80—140, közönséges alma kg. 30—60, körte kg. 80—140, birsalma kg. 80—140, szőlő, csemege kg. 80—120, szőlő, közönséges kg. 30—50, citrom drb. 4—8, narancs kg. 80—100, dió 100—120, dióbél 300—360 fillér.

Lisztárak: Buzaliszt 00-ás kg. 38, buzaliszt 0-ás kg. 38, buzaliszt 4-es kg. 35, buzaliszt 5-ös kg. 33, buzaliszt 6-os kg. 32, buzaliszt 7-es kg. 26, buzadara kg. 42, rozsliszt kg. 27, korpa 8 fillér.

BAROMVÁSÁR.

Felhajtottak 316 darab lovat, 845 darab szarvasmarhát. Elkelt 110 darab ló, 629 darab szarvasmarha. Árak: Tejes borju kg. 50—60, hizott ökör kg. 30—35, vágómarha kg. 28, vágnivaló bika kb. 30—35, fejős tehén drb. 80—230, jármosökör párja 220—430, közepes minőségü ló 80—120, jóminőségü ló 200—300, szegény ember lova 25-től, vágó ló 50—70 P.

A vásár menete a felhajtáshoz képest jó volt és a helyi, illetve környékbeli piac vette fel, berakás egyáltalán nem történt.

HIRDETMÉNY.

Értesitem az érdekelteket, hogy az OFB a debreceni mezőgazdasági ingatlanok megváltási árának mérséklése iránt beadott kérvények ügyében 26866—1932. OFB szám alatt ítéletet hozott. Az ítéletben az OFB Ferenczy Józsefnek a vitézségi érmesek nevében Debrecen várostól a Gugyori csárdánál juttatott 58 hold 832 négyszögöl, továbbá Horváth Gábortól juttatott 17 hold, Bacsó József és társainak Debrecen várostól a Pac-Vekeren juttatott 12 hold, Papp Ferenc és társainak a Schreiber Lajosné és Weinberger Lajosné birtokából juttatott 51 hold, vitéz D. Tóth Ferenc és társainak Debrecen várostól a Sárkuttanyán juttatott 200 hold, a debreceni helyőrségi altiszteknek a Tabak József birtokából juttatott 121 hold 1526 négyszögöl ingatlan árának ujabb megállapitása iránt beadott kérvényeit elutasitotta.

Hauffel Béla MÁV felügyelőnek Debrecen várostól megváltott 4 hold ingatlan árának ujabb megállapitása iránt beadott kérvényét tárgytalannak tekintette.

A Debrecen várostól megváltott 119 hold 754 négyszögöl téglavetői, továbbá a görög katholikus egyházközségnek juttatott Mike Jánostól megváltott 22 hold 645 négyszögöl és Jándy Bálinttól megváltott 13 hold 700 négyszögöl ingatlan megváltási árát az 1931 december hó 31-iki állapot szerint az 1928. évi XLI. t.-c. 3. §-ának 1. bekezkése értelmében kiszámitandó kataszteri értékre mérsékelte.

Végül a Wolff Lipót és fiai debreceni cégtől megváltott 174 hold 1590 négyszögöl területü ingatlan megváltási árát 103.000 pengőre mérsékelte.

Az OFB biróság egyes birájának kivonatosan fentiekben ismertetett itéletét f. évi december hó 14-től kezdődőleg 15 napra a közigazgatási kiadóhivatalban közszemlére kitettem.

Az itélet ellen az érdekeltek a közléstől számitott 15 nap alatt felebbezéssel élhetnek. A határidőt azzal szemben, akinek a biróság az itéletet postán kézbesitette, a postára adás napjától, egyébként pedig a kihirdetés első napjától kell számitani.

Debrecen, 1932 december hó 13.

Polgármester.

MEGHIVÓ.

A Therapia Zander és Vizgyógyintézet Szövetkezet (felszámolás alatt) f. hó december 21-én délelőtt 11 órakor Debrecenben, Ferenc József ut 36. sz. alatt az 1931. év csonka feléről — 1931 január 1-től 1931 julius hó 30-ig eső üzleti évekről — rendes közgyülést tart.

Tárgy:

1. Zárszámadások beterjesztése.
2. Indítványok.

MÉRLEGSZÁMLA. Vagyon: Üzletrészek P. 200.—. Adósok P. 1220.—. 1930. évi veszteség P 18.400,49.—. 421/931. birói letét P 2978.61. Veszteség P 51,162.04. Összesen: P 73,961.14. Teher: Hitelezők P 18,471.14. Üzletrésztőke P 50.000.—. Hátralékos fizetések P 2990.—. Elfogadvány P 2500.—. Összesen: P 73,961.14.

EREDMÉNYSZÁMLA. Veszteség: Berendezésért P 46,235.54. Költség P 1127.17. Fizetések P 3824.05. Házbér P 507.50. Fütési dij P 300.—. Adó P 22.40. Kamat P 460.50. Forgalmi adó P 32.90.—. Összesen P 52,510.06. *Nyereség:* Iszapolás P 313.25. Szénsavfürdő P 108.60. Félfürdő P 97.37. Zander P 135.50. Quarc P 322.60. Diathermia P 370.70. Veszteség P 51,162.04. Összesen P 52,510.06.

Debrecen, 1932 december hó 23-án.

Felszámolók.

13400—1932. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbiróságnak 1932. Pk. II. 34549. számu végzése folytán dr. Kardos Mór abaujszántói ügyvéd által képviselt Rónai Pál javára alperesek debreceni lakosok ellen 500 pengő tőke, ennek 1930. évi julius hó 1-től járó 8 százalék kamatai 20.50 P eddigi és a még felmerülendő költségek, valamint az ezennel csatlakozta-

A NEMZETI KÉPSZALON

a raktáron levő bekeretezett olajfestményeket és szentképeket a szalon megszüntetése miatt minden elfogadható árért áruba bocsájtja. Az egész collectio PIAC U. 44. SZ. ALATT az udvarban jobbra levő nagytermekben van kiállitva és azok egész nap dijtalanul megtekinthetők.

Vásárolni részletre is lehet!

tott eddig jogerős végrehajtási zálogjogot nyert Kiss Gyula hátr. 100 P 1931. Pk. II. 49283. sz. Műszaki és Keresk. Társaság 247 USA dollár 1932. Pk. II. 21308. sz., Fahidi Testvérek 564 P 1932 Pk. II. 12710. sz., Grósz József 628 P 85 fillér 1932 Pk. II. 12818. sz., Gabányi Sándor utóda cég 195 P 70 filér 1932 Pk. II. 12789. sz., Erdős Mór 100 P 1932 Pk. II. 12884. sz., Tolnai Béla és Társa 240 P 80 fillér 1932 Pk. II. 13284. sz. a végrehajtók követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — 1932. évi december hó 17. napjának délelőtt 12 órakor Debrecenben a zsibogón, be nem szállítás esetén a helyszínen, Kismacs 28. szám alatt (végrehajtást szenvedő az ingóságoknak a zsibogóra való beszállítását a kikülköttnél dec. 17-én d. e. 10 óráig bejelenteni köteles) az abaujszántói kir. járásbiróság 1932. év 708. sz. végzése folytán 1931 Pk. II. 49283. sz. jegyzőkönyvben 1—13, 15—16 tétel, 1932. Pk. II. 35983. sz. jegyzőkönyvben 3—11. tétel alatt le, illetve felülfoglalt 5791 pengőre becsült ingók, u. m. darálómalomberendezés (gépek), tehenek, üszők nyilvános birói árverésen a legtöbbet igérőnek, esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. § értelmében.

Debrecen, 1932. évi november hó 28. napján.

Szilággyi Lajos
kir. bir. végrehajtó.

17083—1932. tksz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Ekli József örökösei mint dr. Brüll Henrik engedményese végrehajtatónak özv. Szilágyi Jánosné, Smogrovics Jánosné és Kovács Istvánné végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 1803 ar. P. tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni 599. sz. betétben A. I. 2. sor 1620. hrsz. alatt foglalt Keresztesi ucca 15. sz. ház és udvarból az özv. Szilágyi Jánosné Tóth Zsuzsánna, Smogrovics Jánosné Szilágyi Juliánna és Kovács Istvánné Szilágyi Mária nevén álló 48/72 részre 3360 ar. P. kikiáltási árban azzal, hogy miután a fenti ingatlanból a Smogrovics Jánosné Szilágyi Juliánna és Kovács Istvánné Szilágyi Mária illetőségére C. 22. a. özv. Szilágyi Jánosné Tóth Zsuzsánna javára holtig tartó haszonélvezeti jog van bekebelezve, amennyiben az árverés alá kerülő ingatlan illetőségek vételára együttesen a haszonélvezeti jog fenntartása mellett a 4000 ar. P. vételárat el nem érné, az árverés hatálytalanná válik s a jelzett ingatlan jutalékok a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül a kitüzött határnapon ujabban elárvereztetnek.

Az árverést *1933. évi január hó 5. napján d. e. 10 órakor* a tkvi hatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferenc ucca 1. sz. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan az árverési feltételek 1. pontjában meghatározottnál alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni.

Debrecen, 1932. évi szeptember hó 23. napján.

A debreceni kir. járásbiróság,
mint tkvi hatóság.
Koós s. k. jb. alelnök.

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. — A közlésidíj vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Értesitsen,
ha vízvezetéke elromlik, jutányosan megjavítom. Burg, bádogos és vízvezetékszerelő. Csapó u. 25. 1413

Halló San Diego!
Karácsonya sok örömet, boldogságot és jóegészséget kivánunk. Irma, Andor. A.

Junge
Doktoren suche hübsche und intelligente deutsche Fräulein für Kinopartnerinnen. Briefe zur Redaktion unter Chiffre: „Unterhaltung". 1647

Társnőt
harminc év körülit keres fiatalasszony délutáni szinház-mozi előadások látogatásához. „Zónapartnernő" jeligével a kiadóhivatal továbbit. Sz

Alkalmazást nyer férfi

Jó munkás
fiatal fodrászsegédet felveszek. Darabos u. 3. 1657

Alkalmazást keres férfi

Könyvelői
és pénztárnoki állást keres, szükség esetén kaucióval, gyakorlott perfekt könyvelő. Cim a kiadóban. 1669

Alkalmazást nyer nő

Irodában
jártas gyors- és gépirónőt felvesz dr. Böszörményi ügyvéd, Széchenyi u. 1. Jelentkezni délután 4—5 kö ött.

Mindenes
hosszú bizonyitvánnyal, ki nagymosást vállal, — 15-ére felvételik. Hunyadi u. 24., I. emelet. 1642

Bejáróné
azonnal felvétetik Darabos u. 29. Tóthnéó 1673

Megbizható
fiatal bejáróné felvétetik. Csapó 91. fürdőkád önmelegítővel eladó. 1667

Alkalmazást keres nő

Német
házvezetőnő állást keres, esetleg vidéken is. Arany János u. 9. 1641

Oktatás

Naményi-
gyorsíró-, gépíróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyítvány. Passage, Piac u. 26-b. sz. 252-XII-16-ig

Élelmiszer, ital

Deutsch
Lajosnál dióbél, mák, mazsola, karácsonyfacukorkák, sajtok olcsón kaphatók. 713-XII 27.

Fajbor
saját termésü, kitünő zamatu 25 liter 11.50 P. Cserepes u. 5. 1620

Kereslet

Egy
barna fias vizsla eltünt. Megtalálója Sámsoni uti sorompónál adja le jutalom ellenében. 1648

Bútor

Eladó
antik könyvszekrény, empire komót. Péterfia 53. 1599

Konyhaberendezés
modern komplett garnitura 2 darab teljesen uj és egy ágy jutányosan eladó. Nagy Kálmán asztalosnál. Böszörményi-ut 3. 1661

Kisebbméretü
vitrin prima kivitelben (uj, berakásos) eladó. Bethlen u. 48., asztalosnál. 2652

Tüzelő anyagok

Prohászka és Társa
Bethlen 44. — Telefon 11-61. Ajánlanak öt mázsa vételnél külföldi kokszot, tatai brikettet legolcsóbb napi árban, nagybátonyi brikett 4.50 ózdi szenet darabost 4.—, alacskai szenet 3.20 házhoz szállitva, Nagyobb vételnél jelentős engedmény. 416-XII-21.

Olcsó tüzifa!
Akácfa vágatlan 5 mázsa vételnél 2.60, apritott 3 P. Nagyobb vételnél jelentős engedmény. Ezenkívül tölgy- és bükkfák, külföldi koksz, hazai szenek, brikettek a legjobb minőségben és a létező legolcsóbb árakon. Prohászka és Társa Bethlen 44. Telefon 11—61. 635 XII 25-ig

Átadó üzlet, vendéglő

Átadó
vendéglő jómenetelü — jogfolytonossággal családi okok miatt azonnal. Mester 13.

Üzlethelyiség
azonnal kiadó Csapó 24. Barna. 1665

Régi
füszerüzlet családi okok miatt eladó. Hunyadi-utca 14. cipőüzlet. 1663

Kétkemenés
sütöde forgalmas helyen átadó Cim a kiadóban. 1674

Ajánlat

Aromás,
zamatos kávét! Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld ter 11. szám. 297-I-31

Szegedi paprika
különlegességek legolcsóbban csak Lindenfeldnél Dégenfeld tér 7. szerezhető be. 95 I 31-ig.

Aranyékszert
nem tartok tovább, miért is a raktáron levő ékszereket nagyon olcsó eladom. Pollák ékszerész Piac 79. 1049-I.-2-ig.

Nagyon
olcsón vásárolhat száraz tüzifát, szenet, brikettet és kokszot Alföldi Faértékesitő vállalatnál. — Cégtulajdonos Ihász Henrik. Telefon 31—23. Telepünknél villamos megálló, Hatvan uccai vonal. 1470 v. v.

25 pengőért
havonta reggeli, három fogásos ebéd és vacsora kihordásra is kapható. Bethlen 11zenhét.

Évvégi
mérleg, leltár és zárókimutatások elkészitését mérlegképes könyvelő vállalja. Cim a kiadóban. 1668

Kiadó lakás két szobás

Kétszobás
konyhás speizos lakást keresek kis család részére. „40" jeligére a kiadóban. 1665

Kiadó lakás nagyobb

3—4
szobás komfortos lakás május elsejére kiadó. József kir. herceg u. 12. 1670

Bútorozott szoba

Szépen
bútorozott szoba kiadó olcsón. József kir. herceg u. 53. 1654

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 29. 1653

Különbejáratu
jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 15. emelet. 1658

Egy
fiatal nőnek lakást adok kevés dologért. Szabó Imre Széchenyi u. 6. 1659

Csinosan
butorozott kis szoba 12 pengőért kiadó. Vendég 65. 1671

Ingóság eladás

Eladó
autogénhegesztő, nagy lemezolló, tábori tüzhely, egy új gépponyva. Hajduböszörmény, Nagy Imre, Hadházi ut 11. 650

Fényképezőgép
redőnyzáras, Zeis tessar 4.5 lencsével, kitünően rajzol, 9x12-ős, olcsón eladó. Szivességből megmutatja Cserép látszerész, Piac u. 19. Vv

Gazdasági termények

Cukorrépa
körülbelül 100 métermázsa eladó, helyszinen vagy beszállitva, Fancsika 14. sz. alatt. Értekezni a kiadóhivatalban. 1649

Gazdasági eszközök

Paruszt
téli szánkó és 2 darab lábon álló galambdue és egy négykerekü vas kézikocsi olcsón kapható. Árpád tér 18. 1644

Eladó ház

Sarok-u. 12.
számu ház eladó. Avv

Ingatlanfor almi irodák

Adómentes
házak, földek, földbérletek, szőlők, villatelkek, házhelyek NAGY ingatlaniroda ban, Csapó utca 56. 919 XII-15.

Eladó állatok

Szabó
Kálmán u. 9. alatt több zsirsertés eladó. 1643

Két
darab prima fiatal kövér sertés eladó. Poroszlay ut 18. 1651

Eladó
egy 150 kilós sertés. — Félegyházi Tamás u. 13. Városi faraktár mellett. 1655

Nyolc-
hónapos 140 kg-os zsirsertés eladósertés eladó. Erőss Lajos u. 1. 1646

Eladó
100—110 kg-os zsirsertések, malacok. Jánosi ucca 87. 1645

Eladó
140 kilós fiatal sertés 15 darab egyenként is. Értekezni Gazdák Bank jában, Kossuth utcán. 1664

Egy
140 kilós sertés kihasitva eladó. Gróf Dégenfeld tér vassátor III. sor 34. sz. 662

180 kilós
prima fiatal zsirsertés eladó. Károly Ferenc József ut 9. 1672

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.